SILVER SPRING, MD 20901
NB

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIU DIENRASTIS

4545 WEST 63RD STREET CHICAGO 29, ILLINOIS
TELEPHONE: LUDLOW 5-9500

Vol. LV Price 15 ¢ ANTRADIENIS — TUESDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 7, 1971 Kaina 15 ¢ Nr. 209

Kinijos personalas Vienoje — 200 žmonių

VIENA. — Austrijai užmezgus diplomatinius santykius su komunistine Kinija, iškilo Kinijos pasiuntinybės Vienoje įkurdinimo klausimas. Pagal susitarimą, tokia pasiuntinybė turėtų pradėti veikti jau š. m. lapkričio mėnesį.

Į Vieną atvykę Kinijos atstovai pareikalavo pasiuntinybės reikalams paskirti 60 kambarių, o taip pat ir salę, kurioje tilptų apie 400 asmenų. Tariantis toliau paaiškėjo, kad Mao žada atsiųsti į Austrijos sostinę 200 asmenų pasiuntinybės personalo, įskaitant šoferius, valytojas, patarnautojus.

Toks didelis skaičius austrus gerokai nustebino. Šia proga nurodoma, kad Šveicarijos sostinėje Berne gyvena 13 raudonosios Kinijos diplomatų, Paryžiuje 17 ir 130 tarnautojų bei darbininkų, Haagoje — 3 ir 70.

Ieškoma atsakymo, kodėl gi Vienoje kuriama tokia didžiulė geltonojo pasaulio pasiuntinybė. Kai kurie komentatoriai mano, kad Mao yra pasiryžęs Europos centre įkurdinti didžiausią Europos šnipinėjimo centrinę, kurios ašimi ir būtų jo gausi pasiuntinybė Vienoje.

Kiti aiškina, kad Vienoje raudonieji kinai norį įsteigti didžiausią Europoje savo informacijos tarnybą, iš kurios būtų skleidžiama jų propaganda, dalijama propagandinė medžiaga. Didžiulėje salėje būtų ruošiamos spaudos konferencijos, kino seansai.

Austrų laikraštis "Kronnenzeitung" kinų tendencijas bando humoriškai išaiškinti: esą kiniečiai vis dar laiką Austriją didžiąja valstybe (Austro - Vengrijos imperija), nes kinų enciklopediniai žodynai esą labai pasenę.

(bk)

Mažiau amerikiečių lanko Rusiją

MASKVA. — Amerikiečių turistų skaičius Rusijoje šiais metais sumažėjo vienu trečdaliu, palyginus su praėjusių metų tuo pačiu laiku. Buvo laukiama, kad į Sovietų Sąjungą atvažiuos 50,000 amerikiečių, bet skaičiai dabar rodo toli iki to.

Priežastys nenoro važiuoti: pirmiausia žydai ėmė boikotuoti. Antra — daugiau ar mažiau nemalonumų, priekabių, suvaržymų susilaukia kiekvienas važiuojąs į Rusiją, ko nėra turistui visur kitur pasauly, net ir komunistiniuos kraštuos. Daug turistų buvo išvaryti, kai rusai patyrė, jog nori susitikti su disidentais ar ant sienos pakratę rado religinės literatūros, daug kam grįžtant konfiskuojamos neišaiškintos nuotraukos, nors jos būtų ir nekalčiausios.

MASKVA. — Sovietų Sąjungos rublio nuvertinimas nebuvo didelis — vieną procentą nuo pirmykštės vertės, tokiu būdu vakariečiai Rusijoj praktiškai savo pinigais ne ką daugiau galės nusipirkti.

Juodieji blokuojasi su lenkais

DETROITAS. — The Christian Science Monitor (IX.3) rašo, kad Detroite ilgą laiką negalėję susikalbėti ir nemėgę vieni kitų, juodieji ir lenkai, pradeda blokuotis ir veikti kartu. Vietoj kovoję, sudarys koaliciją ir turės mieste daugumą. Negrai sudaro 44 procentus, o lenkai 22.

Panašiai planuojama, bet dar nieko nepadaryta ir kituose miestuose. Bostone norima sudaryti bendrą frontą iš juodųjų ir italų, Milwaukėje juodųjų ir vokiečių.

V. Berlynas nėra V. Vokietijos dalimi

BERLYNAS. — Po pasirašymo susitarimo dėl Berlyno, buvo paskelbtas tekstas. Nieko labai sensacingo, ko būtų nežinoję vokiečiai iš įvairių neoficialių šaltinių ir ko nebuvo skelbta iš anksto.

Nuolaidos, kurias padarė Vakarai rusams, gal labiausiai paminėtinos pakto II d. str. B: "Prancūzijos, Amerikos ir Britanijos vyriausybės skelbia, kad ryšiai tarp Vakarų Berlyno ir Federalinės Vokiečių Respublikos bus palaikomi ir vystomi, turint galvoj, kad tas sektorius nėra sudedamoji dalis Federalinės Vokiečių Respublikos ir jis jos nebus valdomas".

Sovietai kaltina Kiniją

MASKVA. — Sovietų žurnalas Novoe Vremia (Nauji laikai), skirtas užsienio politikos reikalams, vėl kaltina Kiniją, kad ji nori užvaldyti pasaulį. Sakoma, jog kiniečiai nujaučia, kad vieni to negalės padaryti, todėl tariasi su Amerika. "Kinijos žmonės ruošiami karui, ir ne prieš ką kitą, kaip tik prieš Sovietų Sąjungą", rašo žurnalas.

Sovietų „troikos" gastrolės

OSLO. — Gruodžio pirmomis dienomis sovietų Kosyginas lankysis Norvegijoj ir Danijoj. Prieš tai jis dar važiuos į Alžiriją.

Sovietų vadų "troikos" skraidymas šį rudenį ypatingas. Kaip žinome, Podgorny bus Hanojuj, Brežnevas Jugoslavijoj ir Prancūzijoj. Toks nervingas lakstymas rodo, kad jie ruošia kažką didesnio.

Sovietų Sąjungos prezidentas Nikolai Podgorny spalio pradžioje lankysis Šiaurės Vietname.

Kennedy Center Washingtone, menų centro rūmų didysis foje. Rūmai atidaromi rugsėjo 8.

HITLERIO ĮPĖDINIS — GYVAS AR MIRĘS?

Buenos Aires. — Martynas Bormanas, Hitlerio pavaduotojas nacių partijos reikalams, kaip visi žinantieji tvirtina, tebėra gyvas ir laikosi Pietų Amerikoje, ūky. Jo sveikata bloga.

Jis pabėgęs iš Berlyno prieš pat ateinant rusams ir sugebėjo nepastebėtas perplaukti ar perskristi Atlantą, dabar gyvena ant sienos tarp Argentinos ir Paragvajaus. Jo ranča (ūkis) turi net vardą "Wardau 555". Prieš tai jis gyveno savo užpirktam ūkely Čilėje, tik vėliau persikėlė į Paragvajų. Jei tikėti Izraelio saugumo valdininko Zvy Aldouby pranešimais, tai Paragvajuje yra dar apie 50,000 buvusių nacių ir jų simpatikų, kurie gyvena gan kompaktiškai, susispietė 14-koj kolonijų, tarp jų ir Bormanas, jų nerinktas vadas. Aplink jo ūkį visada budi stiprių vyrų sargyba, ginkluota peiliais ir pistoletais.

Prieš septynerius metus prie Bormano ūkio prisiartino pora ienkų. Kokiais tikslais, nežinoma, bet jie palietė paslėptas minas ir abu žuvo. Kiek vėliau Tito buvo pasiuntęs keturis agentus, kad jie "susitvarkytų" su Bormanu, bet nei vienas jų negrįžo, nepasiekė tikslo, irgi manoma, žuvo.

Tas pats saugumo agentas turi žinių, kad Bormanas padarė veido plastikinę operaciją ir pasikeitė taip, kad jo nepažintų nei buvę draugai. Vėliau jis turėjęs vėžio operaciją. Po tos operacijos dar gyvena, bet jo sveikata menka.

Niurenbergo teisme Bormanas už akių buvo pasmerktas mirties bausme.

NEW YORK. — Legendos apie Bormanną bus dar ilgai kuriamos. Štai New York Times jau rašo, kad neužilgo išeis gen. Reinhard Gehlen, buv. V. Vokietijos žvalgybos viršininko memuarai, kuriuose tvirtinama, jog Bormannas buvęs bolševikų agentas dar Hitlerio laikais, sugebėjęs vesti dviveidį gyvenimą ir, rusams Berlyną užėmus, jis perėjęs į jų pusę, buvęs rusams patarėju vokiečių klausimais ir miręs Rusijoj prieš nepilnus trejus metus.

Trečia versija: Bormannas žuvęs 1945. kai bandė pabėgti iš Hitlerio bunkerio.

Kur žūsta daugiau nei Vietname

NEW YORK. — Priešpaskutinę savaitę New Yorko mieste buvo daugiau užmuštų negu Vietname. Žuvo du policininkai, saldainių krautuvės savininkas, viešbučio, krautuvių tarnautojai, pirmą kartą miestą lankąs mokytojas iš provincijos ir pora banditų. Sakoma, jog ir meras Lindsay susirūpino, kad reikia įvesti ginklų pardavimo suvaržymus ir jų registraciją.

Apie Ribbentropo - Molotovo susitarimą

Dr Bronis Kaslas jau baigė paruošti Ribbentropo — Molotovo sąmokslo prieš Rytų Europą ir Lietuvą dokumentų rinkinį, su reikalingų dokumentų atitinkamais paaiškinimais. Dr. Kaslas savo darbą pateikė Vliko valdybai susipažinti. Autorius įdėjo labai daug kruopštaus darbo ir leidinį gerai paruošė. Jis turės apie 400 psl. Jam išleisti ieškoma leidėjo.

(E.)

FAIRBANKS. — Kalnuose sudužo Amerikos lėktuvas ir žuvo visi juo skridę 111 asmenų.

Prez. Nixonas į dirbančiuosius

WASHINGTONAS. — Vakar Nixonas į tautą kalbėjo, jog siekiama, kad būtų darbo visiems

Pasidžiaugė, kad dirbančiojo amerikiečio moralė aukšta, kad procentas nedidelis tų, kurie geriau pasirenka pašalpą nei darbą. Prašė laikinai pasiaukoti bendram labui, atsisakyti didesnio atlyginimo. Nixonas sako, jog jis laimingas, kad labai didelė dauguma pritaria jo naujausiai ekonominei poiltikai.

Miestai be kaimų negyventų

CHICAGO. — Kai čia penktadienį lankėsi Nixonas ir kalbėjo JAV pieno produktų gamintojų suvažiavime 43,000 dalyvių, iškėlė didelę ūkio reikšmę šalies gyvenime. Pacitavo William Jennings Bryan kalbą, pasakytą prieš 75 metus toj pačioj Chicagoj: "Didieji miestai gali išsilaikyti tik dėka plačių ir turtingų ūkių. Sudegink miestus, bet palik ūkius, ir miestai vėl pradės magiškai dygti, bet sunaikink ūkius, ir visoj šaly, visuose miestuose pradės dygti žolė".

Sovietų laivyno grėsmė

WASHINGTONAS. — Adm. Elmo Zumwalt, laivyno operacijų šefas, sako, kad nepaprastas sovietų karo laivyno didinimas nėra reikalingas apsigynimui, bet tik pasiruošimas agresijai. "Rusijos gyvybinis reikalas — didelė armija ir aviacija, nes ji valdo didelius sausumos plotus, gi Amerikai svarbiausia laivynas, nes juk jūros tauta". — sako admirolas.

Perka vis daugiau automobilių

DETROITAS. — Paskelbus užšaldymus ir pažadėjus, jog bus siekiama, kad Kongresas nuimtų 7 procentų taksus nuo naujų automobilių, rugpiūčio antroj pusėj automobilių pardavimas pakilo 20 procentų. Tai jau pirmas ženklas, kad Amerikos ekonomija ima sveikti.

WASHINGTONAS. — Sen. Percy siūlo ,kad 1972 m. rinkimuose šalia Nixono viceprezidentu eitų Nelson Rockfelleris. Tokių kandidatų nenurungtų joks demokratas.

JAPONIJOS PREMJERAS NORI VAŽIUOTI Į KINIJĄ

TOKIJO. — Japonijos premjeras Sato pareiškė Chicago Tribune redaktoriui Clayton Kirkpatrick, jog jis nori prašyti Nixoną, kad tas, lankydamasis Pekinge, sudarytų sąlygas ir jam, Sato, ten nuvažiuoti. Japonijos užsienio politika remiasi bendradarbiavimu su Amerika. Jo oponentai jam prikaišioja, kad Amerika nepatikimas sąjungininkas, gali palikti Japoniją vieną, kad Washingtonui labiau rūpi Kinija.

Sato vyriausybės terminas jau baigiasi kitais metais, ir jis gali pralaimėti rinkimus. Sato nepatenkintas, kad Nixonas šią vasarą padarė porą ėjimų, kurie liečia ir Japoniją, bet prieš tai jos nepainformavo. Liepos 15 pranešė apie kelionę į Kiniją, o po mėnesio apie muitų pakėlimą 10 procentų.

Japonija iki šiol buvo ištikima Amerikos sąjungininkė Taiwano atžvilgiu, staigus Nixono politikos pakeitimas sumaišo visus reikalus, o pats Sato dabar labai nemaloniai jaučiasi. Sato galėtų atstatyti savo padėtį namie tik apsilankęs Pekinge, bet tenai jo nenori kviesti dėl didelio susidraugavimo su Čan Kai - šeku. Jis ir prašė redaktorių, kad tas jo intencijas perduotų Nixonui.

Kalbėdamas apie atominius ginklus, Sato pridėjo, kad Japonija niekad nenorės būti atomine galybe ir pasitikės Amerikos atomine apsauga.

Š. Airijoj - kasdien tas pats

BELFAST. — Prie Amerikos konsulato Belfaste sprogo pastatytas automobilis ir padegė namą, kitą, ne konsulatą. Sprogimai Š. Airijoj tęsiasi, ir keturių savaičių tarpe jau žuvo 40 žmonių.

Š. Airijos neramumus minėjo Paulius VI ir šio sekmadienio kalboje. Ypač apgailėjo 17 mėnesių mergytės mirtį.

Švedų ambasadorius nesiteikė

MASKVA. — Dabar tik paaiškėjo, kad Solženicinas buvo prašęs Švedijos ambasadorių Sovietų Sąjungai Gunnar Jarring, kad jo Nobelio premija būtų įteikta ambasadoje, Maskvoje, bet Jarring, kuris kartu yra ir tarpininku tarp arabų ir Izraelio, tai padaryti atsisakė, oficialiai aiškindamasis, kad tuo gali pablogėti Švedijos ir Sovietų Sąjungos reikalai.

PARYŽIUS. — Prancūzija oficialiai atšaukė tolimesnius šių metų atominius bandymus Pacifike. Dėl bandymų susilaukė daug priekaištų ir protestų iš įvairių šalių.

TEHERANAS. — Laivas su 100 pakistanieičių piligrimų Persų įlankoj pataikė į uolą ir nuskendo. Žuvo 100 žmonių.

MONTEVIDEO. — Iš kalėjimo pabėgo koks šimtas Urugvajaus teroristų, vadinamų tupamaros.

Varšuva. — Olsztyno vaivadijoj, Szczytno apskrity (buv. Ryt prūsiuos) 1970 metais užregistruota apie 900 gimusių mergaičių, bet berniukų tik 174.

Š. Vietnamas ruošiasi puolimams

SAIGONAS. — Amerikos karinė vadovybė Vietname susirūpinusi, kad Š. Vietnamas koncentruoja dideles pajėgas, tankų dalinius demilitarizuotoj zonoj ir ruošiasi dideliam puolimui. Amerikiečių daliniai iš to fronto kaip tik yra pasitraukę ir pozicijas laiko tik vieni pietų vietnamiečiai.

Sielojasi lituanistiniais klausimais

Stasys Barzdukas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas, liepos - rugpiūčio mėn. dėstęs lituanistinius dalykus Fordhamo universitete, lankėsi pas Vliko pirmininką dr. J. K. Valiūną ir su juo, taip pat ir su Vliko vicepirm. J. Audėnu turėjo ilgesnius pasikalbėjimus. Nuoširdžių pokalbių metu buvo paliesti įvairūs abiejų veiksnių vadovams rūpimi klausimai. Barzdukas daugiau sielojosi lituanistiniais klausimas, ypač jam Fordhamo universitete susidūrus su lituanistikos studentais. Studentai buvę menkai paruošti tiek jų šeimų, tiek ir žemesniųjų lituanistinių mokyklų. Tiems studentams teko dėstyti pačius elementariausius dalykus iš lietuvių kalbos ar istorijos. Barzduko nuomone, į tai tektų kreipti dėmesį ir ieškoti priemonių tai negerovei atitaisyti.

Laisvų pasikalbėjimų metu buvo paliesta praktikoje besireiškianti Vliko ir PLB veikla ir abiejų veiksnių bendradarbiavimas. Pripažinta, kad PLB valdyba ir įvairių kraštų Bendruomenių vadovybės jau visa eilė metų darniai ir sutartinai bendradarbiauja su Vliku.

(E.)

Pontiac, Mich., policininkas stebi 10 susprogdintų mokyklinių autobusų. Autobusai buvo skirti vežioti vaikus į tolimesnes mokyklas, siekiant rasinės integracijos.

KALENDORIUS

Rugsėjo 7: šv. Augustalis, šv. Regina, Barintas, Reda.

Rugsėjo 8: Švč. M. Marijos gimimas, Tautos šventė, šv. Adrijonas, šv. Ina, Gerutis, Daumantė.

Saulė teka 6:21, leidžias 7:16.

ORAS

Dalinai saulėtas, sausesnis oras, temperatūra apie 80 laipsnių.

KELIAS Į SVEIKATĄ

PILNOS SVEIKATOS MOKSLO DĖSNIAI
NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

Sveikatos reikalu raštus - klausimus siųsti šiuo adresu:
KELIAS Į SVEIKATĄ, 2319 West Garfield Blvd., Chicago, Ill. 60636

LIGŲ ŠIMTAI — PAGALBOS MAŽAI

Klausimas. Gerbiamas Daktare, skaitydama jūsų rašinius sveikatos patarimų klausimais, pagal vojau kad tokių kaip jūs, kurie duotų tokius nuoširdžius patarimus, mažai yra. Tai ir aš išdrįsau šį laišką parašyti ir patarimo paklausti.

Esu 60 metų moteris, turiu aukštą kraujo spaudimą. Daktaras davė vaistų kuriuos aš naudoju. Petyje turiu bursitį; užeina stiprūs skausmai. Daktaras duoda adatą ir kurį laiką ne taip labai skauda. Šlaunyje turiu artritį, daktaras jį pavadino osteo arthritis. Davė mažas apskritas raudonas tabletes ir liepė imti šiltas vonias. Aš į vandenį įdedu Epsom druskos, bet daktaras sako, kad be reikalo pinigus metu. Taip pat ir tokie trynimai kaip Ben-Gay arba Absorbine Jr., mano daktaro nuomone, nieko nepadeda.

Porą metų atgal man pradėjo skaudėti nugarą, žemai prie stuburkaulio, ir eina į abi šlaunis. Skausmas labai padidėja po ilgesnio pavaikščiojimo, ir aš naudoju elektrinę šildymo pagalvėlę, kad skausmus sumažintų. Gulėjau ligoninėje ir darė nuotraukas. Pripažino "pinched nerve". Sako reikia operacija daryti, bet kai paklausiau ar operacija tikrai pagelbės, tai pasakė, kad gali pagelbėti ir gali nepagelbėti. Dar girdėjau, kad gali paralyžuoti. Tai dabar bijau operacijos ir nežinau ką daryti.

Prieš kurį laiką pradėjo daugiau skaudėti krūtinė. Darė širdies diagramą ir sakė, kad viskas gerai, nieko nėra. Bet man taip pat davė ir labai mažas baltas tabletes, kurias reikia padėti po liežuviu kuomet užeina krūtinės skausmai. Klausiau kodėl, atsakė kad skausmams prašalinti, bet kaip ištiesų yra, tai ir nežinau.

Esu nervuota ir kiekvieną rytą paimu šviežių mielių. Girdėjau kad gerai. Taip pat turiu kietus vidurius, naudoju Correctol, bet ir tie nelabai gelbsti.

Gerbiamas Daktare, prašau man patarti tokiais klausimais: 1. Ar gerai naudoti druską į vonią ir Ben - Gay trinti dėl artrito? Kas yra tas osteo-arthritis? 2 Ką daryti su "pinched nerve", ar operuoti ar kentėti kol Dievas laikys? Kas yra tas "pinched nerve"? 3. Ar patartumėte naudoti sėmenų grūdus, užpiltus su karštu vandeniu (arbatą) dėl vidurių sureguliavimo?

Atleiskite man už tokią drąsą ir tiek daug klausimų, bet pas mus nėra lietuvio daktaro su kuriuo pasitarti galėčiau. Suprasdama, kad jūs esate užimtas ir mano klausimus atsakyti užims laiko, siunčiu dešimties dolerių vertės čekį. Tai jums širdingas ačiū už atsakymus, kuriuos mano širdis jaučia kad gausiu. Su pagarba.

Atsakymas. Teisingas yra Jūsų gydytojas: nei druskos dėjimas į vonią, nei Ben-Gay trynimas dėl artrito tiek, kad reiktų juos vartoti, nepadeda. Užmirškit senoviškus prietarus, dabar pelnagaudžių naujai žmonėms peršamus. Klausykis tik savo gydytojo patarimo, kuris, iš aprašymo matosi, yra pajėgus ir sąžiningas.

"Pinched nerve" — lietuviškai kalbant "suspaustas nervas". Kai kaulai paminkštėja (osteoporosis), kai jie perankstí susinešioja (osteo-arthritis) — tai iš stuburo smegenų išeiną nervai esti suspaudžiami susmukusių - pakitusių kaulų. Mat, tie nervai eina iš nugaros smegenų į kūną (abi kojas, ir kitur) pro kaulinius tarpus bei kiaurymes. Kai stuburo slankste[illegible] susinešioja ar kai juos liga užpuola bei kai jie susmukštėja — tai tada susiaurėja nervų išėjimo tarpai — jie kartais esti visai užspaudžiami. Tada reikia skubiai tuos nervus iš minėtos priespaudos vaduoti: operaciniu būdu nervus užspaustus išliuošuoti. Todėl čia nereikia kentėti be reikalo. Klausykit gydytojo patarimo. Jis geriau žino apie Tamstos kitų organų stovį. Jei esi perstora, jei turi podagrą — gout (koks uric acido kraujuje kiekis neparašei — pasiklausk, pranešk — patarsiu nuodugniau); jei perdaug minkšti kaulai (osteoporosis) — tai reikėtų minėtus negerumus pirmiausia sutvarkyti. "Pinched nerve" — užspaustas nervas yra ne liga, bet ligos (kaulų stubure pakitimo) pasėka. Tokios pasėkos išdavoje žmogui skauda abi kojas. Būtinai reikia patikrinti, kaip kraujas Tamstos kojose teka — gal ten sklerozė ir po vaikščiojimo ima kojas gelti vien dėl to. O gal esi plokščiapadė. Žodžiu, kreipkis pas kaulų ligų žinovą (orthopedą). Chicagoje yra jų trys lietuviai man žinomi: dr. Z. Rudaitis, dr. Alvina Šabanienė ir dr. Girgž adas. Dabar greit tokias studijas baigs gabus gydytojas Paulikis. Negalėdama čia minėtų gydytojų pagalba pasinaudoti, kreipkis į vietinius oethopedus (orthopedic surgeon).

Kietus vidurius reikia tvarkytis gydytojo priežiūroje. Padarius rentgeno visų vidurių peršvietimą ir ligos neradus, priseis tvarkyti vidurius sutvarkant savą maistą. Apie tai jau buvo pakartotinai čia rašyta. Visi straipsnius ateityje išsikirpkite — turėsite teisingo tvarkymosi nurodymus. Nežinai, kada kam kokio patarimo priseis. Jokiu būdu nė vienas žmogus neturėtų imti vidurius laisvinančių vaistų, išskyrus parengiant žmogų operacijai bei jo vidurius peršviečiant. Jokie vaistai ilgesniam laikui negelbsti vidurius tvarkant. Reikia daržovėmis, vaisiais, rupia duona juos tvarkyti. Reikia judėti, darbuotis, nesėdėti. Už tai reikia visus artritus tvarkytis reikiamai — tada judėjimas bus tinkamas. Kol sureguliuosi vidurius maistu, gali gerti sėmenų klijų: valgomas šaukštas nemaltų sėmenų į kvortą vandens, virinti pusę valandos, sėmenis nupilti, ataušinti ir tokią sriubelę gerti kas valandą po keletą gurkšnių, kol per parą visą kvortą to kisieliuko išgersi. Kitą dieną vėl virk ir taip naudok. Dėl skonio, galima prisidėti truputėlį uogienės.

Minėtas Tamstos bursitas petyje gali būti podagros (gout) apraiška. Taip pat ir minimas artritas šlaunyje. Būtinai reikia sužinoti, kaip yra rūgštus Tamstos kraujas (uric acid). Pakeltą kraujospūdį reikia tvarkytis irgi su gydytojo žinia: mažinti pakeltą svorį, neimti su maistu druskos ir sūrių valgių, ir vartoti gydytojo nurodytus vaistus (salutensin, pvz. po dvi tabl. per dieną). Dėl nervuotumo tokiame amžiuje, reikėtų vartoti moteriškų ir vyriškų hormonų tabletes (Premarin) irgi gydytojo priežiūroje. Mieles — jei neturėsi podagros (ištyrus uric acid), galėsi vartoti su nauda —tik aštuonis devynis gramus jų paroje, ne mažiau. Galima jų imti šviežių iš maisto krautuvės po nedidelį gabaliuką per parą, galima ir iš vaistinės: tablečių (jų 16-18 paroje), arba kruopų pavidale: du valgomu šaukštu. Tik nepirkite mielių su pelnagaudžių įdėtomis priemaišomis: geležim, cukrum. Tai tik išnaudotojų išmislai. Grynas—paprastas mieles naudokime. Ypač išgeriantieji svaigalų turi daug mielių gerti ar valgyti.

Su krūtinės skausmais tai jau labai rimtas reikalas. Vien iš electrocardiogramos, nors ir geros, negalima sakyti, kad viskas tvarkoje. Matyt, kad ir pats gydytojas netiki, kad jis Tamstai davė po liežuviu vaistus vartoti. Juk tai nitroglycerino tabletės duodamos širdies kraujagyslių praplėtimui, dėl skausmų krūtinėje atsiradusių dėl minėto kraujagyslių susiaurėjimo (sklerozės). Praeina jie laikinai, jei buvo atėję dėl sklerozės tų kraujagyslių. Todėl, jei Tamstai krūtinėj atsiradę skausmai praeina pasilsėjus ar paėmus po liežiuviu tabletę, tai ženklas, kad Tamstai labai reikia rimtai pradėti gydytis širdies arterijų sklerozę. Apie tai čia irgi buvo nurodymai paduoti. Kreipkitės pas savą gydytoją. Geriausiai būtų, jei rastum žmonišką ir ganėtinai pamokytą pvz. vidaus ligų gydytoją ar kardiologą. Iš aprašyto gydytojo elgesio šioje ligoje, atrodo, neverta Tamstai pas jį kreiptis tuo reikalu.

Ačiū už auką dešimt dolerių: perduosiu į Alvudo lietuviams seneliams rengiamų namų fondą. Gausit kvitą — nuo mokesčių nurašysit. Ranka ranką kai praus — bus baltos. Kad taip susiprastų ir kiti: juk visiems šis skyrius tarnauja nuoširdžiai.

— —

— Sov. Rusijoj kostiumui nusipirkti reikia dirbti 188 val., Prancūzijoj 75 val., o JAV tik 24 val.

Pasitikėdamas savo mokinių sugebėjimais, Bernard Crandall, važinėjimo vienračiu mokytojas Detroite, atsigulė ant žemės, kai du jo auklėtiniai šoko per viršų su vienračiais.

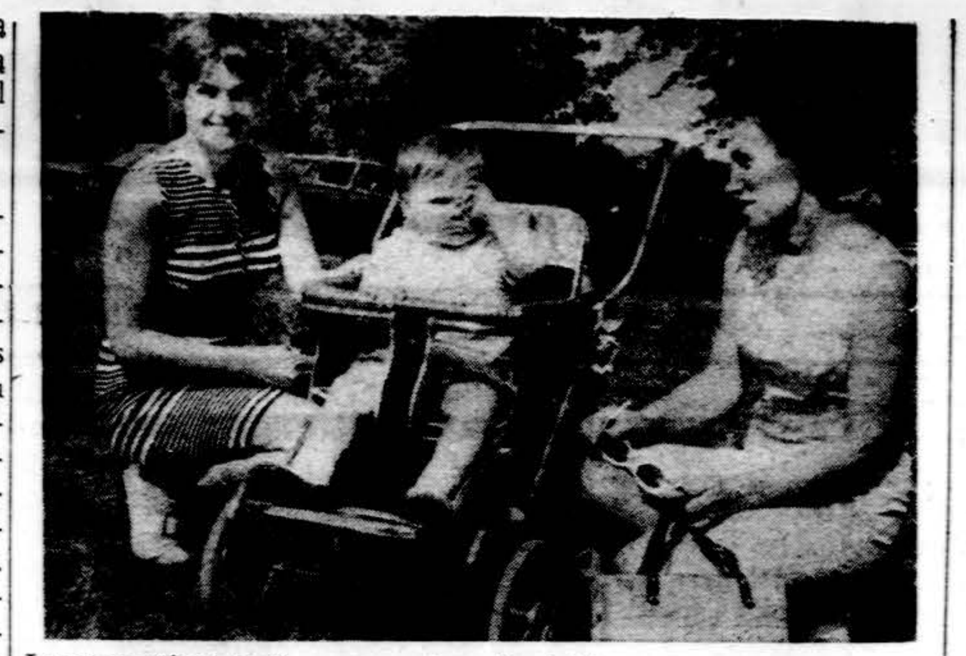

Jaunos motinos pratina savo prieauglį gėrėtis sveiku maistu. Karolina Lukoševičiūtė - Kubilienė (deš.) su savo drauge ir jos prieaugliu.
Nuotr. M. Nagio

MŪSŲ KOLONIJOSE

Sioux City, Iowa

SĖKMINGAI DARBUOJASI

Kun. Simonas Morkūnas labai sėkmingai darbuojasi Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje Sioux City. Visose srityse parodo ypatingą energiją ir sumanumą. Šitokiu uoliu, sėkmingu darbu jis jau buvo pasižymėjęs Lietuvoje. 1937 m., būdamas Šv. Vincento Pau liečio draugijos Prisikėlimo skyriaus pirmininkas, turėdamas kasoje 8,100 litų pastatė Žaliakalnyje vieną moderniškiausių Lietuvoje senelių — ligonių prieglaudą. Reikiamą pinigų sumą pats asmeniškai surinko iš Kauno visuomenės, bankų, įvairių įstaigų ir dalį pasiskolino iš darbininkų, tarnautojų ir kitų profesijų žmonių, be procentų. Ant visų paskolų raštų vis buvo jo parašas.

Dviejų metų bėgyje buvo baigta ir skola beveik baigta mokėti tada, kai jau Lietuvoje daugelis nebepajėgė skolų mokėti. Statyba atsėjo kone pusę milijono litų. Tą prieglaudą 1938 m. lapkr. 19 d. pašventino arkiv. T. Matulionis, dalyvaujant ministeriui pirmininkui kun. V. Mironui, eilei ministerių, vietos burmistrui ir daugeliui kitų garbingų svečių, spaudos atstovų. Statybos ir šveninimo akte, kurį pasirašė iškilmių dalyviai, buvo įrašytas statytojo kun. S. Morkūno vardas. Naujos prieglaudos šventinimo ir ten gyvenančių senelių filmas buvo rodomas ne tik Kaune, bet ir daugelyje provincijos miestų, pagerbiant statytojo kun. Morkūno iniciatyvą. Suprantama, kad toms pastangoms buvo labai palankus ir jas visokeriojai palaikė vietos klebonas kan. F. Kapočius.

Kor.

IŠ MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
Galima pirkti dalimis ir išmokėtinai
30% iki 50% nuolaida
SOUTHWEST FURNITURE CO
6200 S. Western .... Tel. GR 6-4421

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos radijai, stereo.
Krautuvė Marquette Parke
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — tel. 776-1486

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val. kasdien 10—12 val. ir 7—9 v. vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiad uždaryta. Ligoniai priimami susitarus
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

Rezid. Telef. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą, jei neatsiliepia skambinti 374-8012

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Valandos pagal susitarimą:
Pirmad., antrad., ketvirtad. nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 2 iki 2:30 val.
Trečiad. ir penktad. uždaryta.
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

PRISTATYMAS NEMOKAMAI
WINDERS MEDICAL ARTS
3213 W. 63rd Street
Tel. WA 5-4787
REMBLAKE - ROCHKES APOTHECARY
2421 W. 63rd Street
Tel. HE 4-1500
DIABETINIS MAISTAS IR GAMINIAI
Mes patelefonuosime jūsų gydytojui

Nuo
1914 Metų
Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalais visas mūsų apylinkes. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.
Sąskaitos apdraustos iki $20,000.00
Frank Zogas, President
MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470
5%
All accounts compounded daily — Passbook Savings paid quarterly.
INSURED
6%
2 Years Savings Certificates
(Minimum $5,000)

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LUdlow 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, legal holidays and days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: $19.00 — Chicago and Cook County, Illinois elsewhere in U.S.A. $17.00. Canada $19.00. Foreign Countries — $20.00.

Prenumerata	metams	½ m.	3 mėn.	1 mėn
Cook apskr., Illinois	$19.00	$10.00	$6.00	$2.50
Kitur JAV	17.00	9.00	5.00	2.00
Kanadoje	19.00	10.00	6.00	2.50
Užsienyje	20.00	11.00	6.50	2.50
Savaitinis	10.00	5.50	—	—

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 —12:00.

DR. C. K. BOBELIS
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. 695-0533
FOX VALLEY MEDICAL CENTER
860 Summit Street
Route 58 — Elgin, Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv., 1 iki 7 popiet; antr., penkt., 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penktad. 10—4; šeštad. 10—2 val.

Ofs. 735-4477 Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. Tel. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 3-0001.

Ofiso Tel. PR 8-2220
Namų — rezid. — PRospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
VAL.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

DR. ALG. KAVALIŪNAS
VIDAUS LIGŲ IR KRAUJO SPECIALYBĖ
5540 South Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą
Skambinti — 585-2525
Telef. veikia 24 val.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6—8 val. vak., šeštad. 12—2 val. p. p. ir trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6—8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p., šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus trečiadienius
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telef. HEmlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą
Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

Ofiso HE 4-1818 Rez. 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71st ir Campbell Ave. kampas)
Ofisas laikinai uždarytas, apie atidarymą bus pranešta vėliau.

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7097
Valandos tik pagal susitarimą.
Trečiadieniais uždaryta

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Tel. 737-2290: ofiso ir rezidencijos
Priima ligonius tiktai susitarus — (By appointment)

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 West 63rd Street
Val. antrad. nuo 1 - 4 popiet
ir ketvirtad. nuo 5 - 7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. GRovehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ket. nuo 12 val. iki 2 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. p. p ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 W. 71st Street
Telefonas 925-8296
Valandos: 2—8 v. v. penktad. 10—12 ryto, 2 iki 8 val. vak. šeštad. 1 iki 4 val. vak. Treč. ir sekmad. uždaryta.
Rezid. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez., 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Of. Tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priiminėja ligonius tik susitarus
Val. 2—4 p. p. ir 6—8 val. vak.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 South Albany Avenue
Val.: pirm., antrad., ketv. 6—8 val. vak., penkt. ir šeštad. 2—4 popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1—6 val. popiet
Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 South Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141 Namų 636-4850
Val.: pirm., antr., ketv. 2—5 ir 6—8, penkt. 2—5. Šešt. pagal susitarimą.

Okupuotosios Lietuvos

MIESTĖJIMAS IR SLAVINIMAS

Jau ne pirmą kartą šioje vietoje grįžtame prie okupuotosios Lietuvos gyventojų problemų savrstymo. Ir ne be pagrindo tai darome. Mat, okupacinėse sąlygose lietuviams labai svarbu išlaikyti savo krašte lietuvių gyventojų daugumą. Iš kitos pusės, okupantai visomis priemonėmis stengiasi palaužti užimtus kraštus, kad jie būtų vis mažiau tautiškai atsparūs ir, kad rusai sudarytų gyventojų daugumą.

Rusų gyventojų daugumą pasiekti okupantams pavyko kai kuriose vadinamosios Rusijos federacijos respublikose. Iš Pabaltijo kraštų šiuo atžvilgiu jiems geriausia sekasi Latvijoje, kurioje latvių gyventojų skaičius sumažėjo ligi 56,8%.

Mums džiugu, kad lietuvių tautos pastangos išlaikyti savo tėvynėje, nors ir okupacijos sąlygose, lietuvių gyventojų daugumą, yra sėkmingos. Šiuo reikalu nemažai medžiagos paskelbta "Mokslo ir Gyvenimo" žurnalo Nr. 6. Kai kuriais skaičiais, kurie mūsų spaudoje dar nebuvo pakankamai išryškinti, čia ir operuosime.

*

1959 m. gyventojų surašymo metu okup. Lietuvoje buvo 2,711,000 gyventojų, iš kurių 2,150,800, arba 79,3 proc., lietuviai. 1970 m. gyventojų surašymo metu priskaičiuota 3,128,000 gyventojų, iš kurių tarpo lietuvių buvo 2,506,700, arba 80.1 proc. Taigi tautinė gyventojų sudėtis Lietuvoje procentualiai per 11 metų kaip ir nepasikeitė, dargi truputį (0,8 proc.) pagerėjo lietuvių naudai. Lietuvių skaičiaus padidėjimą nulėmė kiek didesnis, palyginus su kitomis tautinėmis mažumomis, gyventojų prieauglis. Šiek tiek reikšmės į jį turėjo ir tam tikras lietuvių, grįžusių iš Sibiro bei Rusijos tremties, skaičius. Tokie grįžimo atvejai sudarę daugiau kaip pusę okup. Lietuvos mechaninio gyventojų prieauglio.

Ir seniau ir dabar naujai skelbiamieji duomenys rodo, kad kaimo ir miestų gyventojų skaičius beveik susilygino ir šiuo metu yra santykyje 49,8 x 50,2 miestų naudai. Daugiausia kaimo gyventojų į miestus bėgo iš Baltijos, iš Žemaičių aukštumos sričių (20 - 25 proc.), mažiausiai į miestus kėlėsi iš vidurio Lietuvos žemumoje esančių rajonų (13 - 16 proc.). Pajūrio žemumos ir pietryčių Lietuvos gyventojų sumažėjimas artimas vidurkiui (13 - 19 procentų). Iš viso per 11 metų dėl gyventojų migracijos kaimo gyventojų skaičius sumažėjo 15,8 proc.

*

Po šių visų pasikeitimų Lietuvos kaimas ir toliau išliko daug lietuviškesnis kaip miestas. 1970 m. lietuviai sudarė 87,1 proc. visų kaimo gyventojų skaičiaus. Vadinasi, nelietuvių kaimuose tebuvo 12,9 proc.

Iš Lietuvos kaimų į miestus keldamiesi lietuviai gyventojai gerokai paveikė Lietuvos miestų gyventojų santykį, tačiau čia lygiagrečiai vyko stipri Lietuvos miestų kolonizacija rusais, lenkais, ukrainiečiais ir gudais, t. y. miestų slavinimas. Kiek buvo prigabenta slavų tautybių žmonių, tikrų duomenų niekas neskelbia, bet statistikos šaltiniuose nevengiama nurodyti, kiek dabar slavų tautybių gyventojų yra.

Iš paskelbtų duomenų aiškėja, kad okup. Lietuvos miestai savo gyventojų tautine sudėtimi yra gerokai mišrūs. 1959 m. miestuose gyveno 1,045,900 gyv., iš kurių tarpo lietuvių buvo 722,900, arba 69,1 proc. 1970 m. miestuose jau buvo 1,571,700 gyventojų, iš kurių tarpo 1,150,800 arba 73,2 proc. lietuviai.

*

Po lietuvių Lietuvos miestuose gausiausia tautinė mažuma yra rusai. Jų dabar yra žymiai daugiau, kaip nepriklausomybės metais buvo žydų. 1959 m. iš bendro Lietuvos rusų 231,000 skaičiaus, 177,800 gyveno miestuose. 1970 m. juose gyveno jau 227,600 rusų. Kitų tautybių gyventojų skaičius.

Kalbant apie atskirus miestus, reikia pasakyti, kad per 11 metų lietuvių skaičius Vilniuje maždaug padvigubėjo. Jų dabar ten yra 159,100 gyv., arba 42,8 proc. Kitų tautybių gyventojų skaičius Vilniuje yra toks: rusų — 91,000 (24,5 proc.), lenkų — 68,300 (18,3 proc.), gudų — 24,200 (6,5 proc.), ukrainiečių — 9,300 (2,5 proc.). Taigi visų slavų tautybių žmonių Vilniuje yra net 192,800, arba 51,8 proc. visų miesto gyventojų.

Kaune 1970 m. gyveno 257,200 lietuvių, kurie sudarė 84,3 proc. visų miesto gyventojų. Rusų buvo 25,200 (11,6 proc.), lenkų — 2,900 (1,3 proc.).

*

Klaipėdai pokario metais, išsikėlus ar žuvus vokiečiams, taip pat nebuvo lemta tapti grynai lietuvišku miestu. Tačiau lietuvių skaičius Klaipėdoje didėja. 1959 m. buvo 49,700 (55,6 proc.) lietuvių, 1970 m. jau 85,200 (60,8 proc.). Buvusių Klaipėdos vokiečių pozicijas stengiasi užimti rusai. 1959 m. į Klaipėdą jau buvo prigabenta 32,100 rusų, kurie sudarė 35,2 procentų miesto gyventojų. 1970 m. rusų skaičius buvo pakilęs ligi 43,300, procentas siekė 30,9. Visų slaviškų tautybių gyventojų skaičius Klaipėdos mieste siekė 52,500, arba 37,6 proc. visų gyventojų.

Šie skaičiai ir procentai rodo, kad rusų ir kitų slavų tautybių gyventojų skaičius yra smarkiai išaugęs Vilniuje ir Klaipėdoje. Daug rusų ir Kaune, Šiauliuose, Panevėžyje.

Rusinami bei slavinami ir kiti Lietuvos miestai, ypač Jonava, Elektrėnai, Trakai ir daugybė kitų. Atėjūnai spraudžiasi į aukštas vietas, į fabrikų direkcijas, administracijos įstaigas. Taigi, nors rusų tautybės gyventojų procentas palyginamai dar nėra labai aukštas, tačiau jų, kaip Lietuvos okupantų, svoris ir įtaka yra labai didelė. Okupuotoje Lietuvoje vyks ta nuolatinė kova dėl lietuviškų pozicijų išlaikymo miestuose, įmonėse, įstaigose. Ypač kietai ta kova reiškiasi butų skirstymo kontorose. Lietuvių darbu ir jų lėšomis pastatyti butai dažniausiai atiduodami okupantams, kad tokiu būdu būtų sėkmingiau vykdomas Lietuvos rusinimas.

b. kv.

Spaudoj ir gyvenime

APIE KELTĄ PER NEMUNĄ

Okupuotoje Lietuvoje nė keltų žmoniškai sutvarkyti negali. Dėl to kartais susidaro tragiškai komiškų situacijų, kaip ta, rugp. 18 d. aprašytoji "Tiesos" Nr. 189:

"Mašinos ir žmonės keliasi keltu per Nemuną ties Kiduliais. Kol kel tas perskrodžia upę ir grįžta atgal, susidaro gerokas pusvalandis. Kantriai tą dieną stovėjo keletas žmonių, laukdami kelto nuo Jurbarko. Tik vienas "įsilinksminęs" vyrukas nenustygo vietoje. Savo daiktus sukrovęs į portfelį, padavė saugoti draugui ir nutarė perplaukti upę.

— Dar nuskęs, juk neblaivus, — suabejojo vienas stovintis ant kranto.

— Tokių kipšas neims, — paprieštaravo antras.

— Gal jis trijų kapeikų gaili, kad nesikėlė keltu! — nusistebėjo paauglys.

— Žmogų paralyžius gali sutrauk ti, —labiausiai susirūpino pagyvenusi moterėlė. Kam gi jį leidai, — kreipėsi į portfelio įsitvėrusį plaukiančiojo draugą.

— Ar jis klausys, — pasiteisino šis. Paskui, paėjėjęs toliau, sudėjo dūdele delnus ir ėmė šaukti: — Va ryk, Juzi, varyk! Gerai iriasi vyras...

Juzis, kad ir neblaivus, šį kartą laimingai perplaukė Nemuną. O apskritai šiais metais ties Jurbarku nuskendo net keli žmonės. Tai vis per savo neatsargumą, kitų nerūpestingumą ir abejingumą. Tai liečia ir kelto darbą. Jis pirmiausia suinteresuotas perkelti mašinas. Žmonės tarp kitko. Užtai ir tenka jiems ilgai lūkuriuoti. O ne visiems kantrybės užtenka. Kažkada žmones keldavo laivu. Kodėl gi jis dabar stovi ant kranto!"

J. Žvilb.

NAUJAS POSŪKIS PASAULIO POLITIKOJ

Derybos Pekine bus painios

P. GAUČYS

New Yorko savaitraštis "The New Republic", rašydamas apie prez. Nixono kelionę į Pekiną, laiko ją esant labai rizikinga. Jau vien procedūriniai parengimai esą labai painūs. Dar nebuvo atvejo, kad valstybės galva vizituotų kitą valstybę, kurios jis dar nėra formaliai pripažinęs. Protokolas išsprendžia tokius smulkius, bet kartu ir simbolinius dalykus, kaip pvz., kokios vėliavos, ir kus bus iškeltos atvykimo ir išvykimo ceremonijos, spaudos ir asmens privilegijos, saugumo užtikrinimai, bendri ir atskiri komunikatai ir kuria kalba surašyti.

Nelengvas bus ir transportacijos reikalas. Greičiausia prezidentas naudosis savu lėktuvu, betgi čia iškils žvalgymo galimybė. Panašiai bus ir su prezidento susižinojimu su Washingtonu viešnagės metu. Bendrai, visa, ką vadiname techniškais klausimais, reikalauja daug laiko rasti abiem pusėm priimtiną sprendimą ir visada gali iškilti nepramatytų sunkumų.

Tautinės Kinijos reikalai

Anot "New Republią", svarbiausias derybų objektas būsiąs Taiwanas. Čia prezidentas atsidursiąs labai painioje būklėje. Jis norėsiąs išlikti ištikimas senam draugui, tuo pačiu metu besimeilindamas senojo draugo priešui. Chiang Kai-shekas jau yra painformuotas, kad JAV nebegali daugiau priešintis komunistinės Kinijos neįsileidimui į Jungtinių Tautų saugumo tarybą. Tačiau, jeigu Chiang Kai-shekas pageidauja, JAV mėgins Taiwano išmetimą iš Tautų padaryti 'svarbiu klausimu", vadinasi, reikalaujančiu JT pilnaties dviejų treč dalių balsų. Galima manyti, kad susitarimas su Pekinu nesutikti šiuo klausimu yra pasiektas ir kad abiejų pusių laikoma prezidento kelionę būsiant naudinga. Taip pat tikėtina, kad prez. Nixonas jau bus pranešęs kinams, ką jis nori padaryti, ir kad kinai tutiko, kad tai nesuardys kelionės, nors tam jie yra priešingi.

Tada ateina sunkiausia fazė. Kinija visada tvirtino, kad jos santykiai su Chiang Kai-sheku yra jos vienos reikalas. JAV buvimas Taiwane yra tarptautinis klausimas, kurį Pekinas su Washingtonu gali spręsti. JAV laikėsi nuomonės, kad, prieš pradedant derybas dėl JAV pasitraukimo iš Taiwano, Kinija turi pasižadėti nepanaudosianti jėgos Taiwanui užvaldyti. Tuo būdu reikia nepaprastai sumanaus sprendimo, kad nė viena pusė neprarastų prestižo. Pekino mažiausias reikalavimas yra, kad JAV atšauktų savo karines jėgas iš Taiwano. Kitas reikalavimas —nutraukti slaptus karinius išpuolius į žemyną iš Taiwano bazių, JAV įrengtų ir vadovaujamų. Trečias mažiau svarbus — baigti žvalgybinę infiltraciją. Ketvirtas — JAV turi atsisakyti tarpusavio apsigynimo su tarties su Chiang Kai-sheku.

Kas bus sunkiausiai sutariama

Pirmuoju klausimu prez. Nixonui nebus sunku susitarti. Išvedus kariuomenę iš Vietnamo, JAV esanti 7000 karių įgula Taiwane nebebus reikalinga. Dabar ten esą 2000 karininkų irgi gali būti atšaukti, kaip "sėkmingai baigę" savo uždavinį. ChiangKaishekas jau nuo 1965 m. nebegauna JAV ūkinės pagalbos (ji jau nebereikalinga). Tad visas klausimas ne kaip tai padaryti, o kaip tai pasakyti. Kam pirma tai pasakyti. Kam pirma tai pasakyti — Pekinui ar Taiwanui? Ar tie pasitraukimai turi būti sutarti? Jei mainais, už ką? Kinai, norėdami demoralizuoti ChiangKaisheką, to nelaikys paslaptyje. Apie karinius slaptus įsiveržimus į Kinijos žemyną prezidentas išviso greičiausiai nenorės kalbėti, visą atsakomybę už juos suversdamas Chiangui. Iš kitos pusės jau dabar CIA paskelbė, kad žvalgybos lėktuvų ir žmogaus nevaiduojamų įtaisų skraidymas virš Kinijos esąs sustabdytas, norint išvengti incidentų, kurie galėtų pakenkti prezidento Nixono kelionei.

Ką JAV gaus už visa tai iš Kinijos mainais? Aišku, pasižadėjimą nevartoti jėgos Taiwanui prisijungt. Manoma,kad, Chiang Kai-shekui mirus, tas klausimas, laikui bėgant, taikingai bus išspręstas. Toliau prz. Nixonas dar stengtis gauti nuolaidų iš Kinijos pietryčių Azijos reikale. Kinija tikisi, kad ligi 1972 m. gegužės JAV atitrauks kariuomenę iš Vietnamo ir jį paliks tam, kas tuo metu Saigone turės valdžią. Tada savaime visa palinks į Pekino pusę (tuo pačiu ir į Hanojaus). Tačiau abi pusės tuo klausimu negalės eiti labai toli, nes be jų dar yra "treti", kurie atidžiai klausosi. Kinija turi Hanojų, Pathet Lao, Sihaniką, neskaitant Rusijos ir Š. Korėjos. JAV turi Saigono vyriausybę ir taip pat Rusiją, Angliją ir Japoniją. Manoma, kad su Indokinijos neutralizavimu visi sutiks, nes tą kiekvienas skirtingai supranta ir, nepaisant oficialių sutarčių, kiekviena pusė duoda pagalbą saviem, kaip pvz. abiejose Korėjose.

Japonijos klausimas

Be abejo iškils ir Japonijos klausimas, tačiau prez. Nixonas visada galės užtikrinti Kiniją, kad Japonijos konstitucija draudžia jai turėti puolamuosius ginklus ir kad Japonija pasirašė atominių ginklų draudimo sutartį. Tuo būdu Kinijai iš jos pusės negresia pavojus. Kadangi Japonija turi Taiwane didelius investavimus ir varo plačią prekybą, ji jaučiasi skaudžiai paliesta, bet tai jau JAV reikalas numaldyti Japoniją.

Taip pat kils kalba dėl 100 mil. dol., JAV sulaikytų nuo 1949 m., kai Kinija konfiskavo visas amerikiečių nuosavybes. Jeigu bus prieita kokių susitarimų, iškils daugybė smulkių klausimų. Iš jų prekybos misijos tvarkyti prekybos reikalus kiekvienoje šalyje, o taip pat piliečių bei įmonių bus lengviausiai sprendžiamas. Keliautojams bus reikalinga pagalba ir globa, kol nėra normalių diplomatinių santykių. Abiejose sostinėse biurų ir butų klausimai iškelia savitarpiškumo problemas, keliavimo laisvę. Kul tūriniai mainai gali būti sutarti be didesnių sunkumų. Jie pirmiausia praktikuojami, kai dar nėra įjungti ūkiniai ir finansiniai interesai.

Komunistinės Kinijos galybės augimas paskubino Sovietų Sąjungos — Indijos pakto sudarymą. Atvaizde nauji partneriai: Kosyginas ir Indira Gandhi.

Kiek bus susitarta

Svarbiausias klausimas kiek daug bus susitarta prieš kelionę ir kiek daug susitarimų gali iškilti apsilankymo gale. Ir tai sunkiausia aptarti. Čia, būsią pakankamai susitarimų, kad apsimokėtų į tokią kelionę leistis, bet vis dėlto nebus prieita pie pilnų diplomatinių santykių užmezgimo prezidentui iš Pekino išvykstant. Dvidešimt dveji abipusio priešin gumo metai negali būti vienu pūstelėjimu nutrinti. Tautiniai interesai, ilgą laiką prieštaringi, negali būti greitu laiku suderinti. Pekinas tikisi, kad prez. Nixonas padarys didelį posūkį. Jeigu taip ir neįvyks, tai jis bus pralaužęs priešiškumo ledus ir pradėjęs taikingą santykiavimą su didžiausia ir galingiausia Azijos tauta.

UKRAINOS KOVOTOJŲ JUDĖJIMAS PLINTA

Svarbi studija apie ukrainiečių tautinį judėjimą

VYT. ALSEIKA, mūsų spec. koresp. New Yorke

"East West Digest" leidžiamo Londone, žiniomis neseniai Anglijoje išleista svarbi Sheffield universiteto lektoriaus sovietiniais klausimais J. Birch studija apie ukrainiečių tautinį pasipriešinimą (J. Birch. "The Ukrainian Nationalist Movement ir the US SR since 1956". Ukrainian Information Service, 200 Liverpool Road, London, N.1).

Knygoje ne tik pateiktos tabelės apie Ukrainos darbininkus ar rašytojus, kalinamus ar kovojan čius dėl persekiojamų ukrainiečių, bet pateikiamos ir analizuojamos įvairios tautinio pasipriešinimo, kovos prieš bolševikinį režimą apraiškos, taip pat nurodomi ukrainiečių protestų bei įvairių nepasitenkinimo reiškiniai. Studija aiškiai liudija, kad Sovietų valdžia yra gilai pažeidusi ukrainiečių teises.

Kelios tautinės grupės Ukrainoje

Iš knygoje teiktų duomenų aiškėja, kad Ukrainoje tarp 1950-60 m. veikusios trys tautinės grupės, 1964 m. įvykęs ukrainiečių advokatų protestas, 1966 m. vykusi ukrainiečių intelektualų byla, apie 1965 m. veikusi dar ketvirtoji nacionalistų grupė. Atpasakojama įvykiai Ukrainoje, pasirodžius Hončaro romanui 'Sobor", ir ypač įvykiai 1968 m. Dniepropetrovske.

Vakarų Europoje jau žinomi keli ukrainiečių rašytojai, kaip Čornovil, Dziuba, Moroz ir Karavanski.

Knygoje teigiama, kad tautinis judėjimas reiškiasi reikalaujant įvairių teisių — jos siekia nuo reikalavimo leisti plačiau naudoti ukrainiečių kalbą iki reikalavimo pasišalinti iš Sovietų Sąjungos respublikos sąstato ar net visai atmesti komunizmą.

Ukrainos nacionalistai yra paskelbę priekaištus sovietiniam režimui. Jie kai kuriais požiūriais primena ir lietuvių padėtį bei reikalavimus šių dienų Lietuvoje.

Štai tie priekaištai: pasiskelbę Ukrainos nacionalistais kaltinami ar žudomi, suvaržoma įvairių Ukrainos veikėjų veikla, varžomos politinės ar ūkinės ukrainiečių teisės, Ukrainos kalba nėra virtusi valstybės kalba, Ukrainos padėtis iš esmės laikytina visiškai priklausoma nuo Rusijos, Sovietų Sąjunga pasisavina du trečdalius Ukrainos turtų, gėrybių, pagaliau kiekviename žingsnyje pastebimas didžiarusiškas šovinizmas.

Kovotojai, išaugę jau sovietiniam režime

Būdinga, kad tie Ukrainos nacionalistai yra dabartinė krašto intelektualų karta. Jie išauklėti sovietinio režimo sąlygose, jau gimę po 1930 m., ir tik nedaugelis jų yra buv. komunistų partijos nariais.

Ukrainos tautinis frontas, pasmerkdamas Sovietų įsivyravimą, yra paskelbęs "Teisių peticiją". Joje pabrėžiama: Ukraina turi būti atskirta nuo Sovietų Sąjungos, turi būti sukurta suvereni ir nepriklausoma Ukrainos valstybė, politinės partijos turi turėti lygias teises, mažai atlyginami darbininkai turi gauti pakeltus atlyginimus bei suvartojamas gėrybes, turi būti leista savanoriškai apleisti kolchozus ar ūkius išnuomoti, turi būti likviduota slaptoji policija (KGB), o policijos galia suvaržyta, turi būti sudarytas konstitucinis teismas, paleisti politiniai kaliniai, panaikinta cenzūra, mokyklų sistema paversta ukrainietiška, atitinkamos teisės suteikiamos ukrainiečiams mažumoms anapus krašto ir mažumoms pačioje Ukrainoje.

Taigi kova Ukrainoje tebevyks ta ir ji gali virsti plačiu judėjimu. Numatomas krašto išlaisvinimas taikos priemonėmis ir jo tikimasi ne taip tolimoje ateityje.

CONCHA ESPINA

PAMESTINUKAS

Išvertė P. GAUČYS

Serafinas, pavargęs nuo verkimo, miega. Jėzus aimanuoja nepraverdamas akių, švilpaujant jo beformei krūtinei ir drebant neramiom rankom. Braška silpnutis stogas, rauda vėjas, kiekvieną sykį vis labiau aprimdamas. Slėnio gelmėje įsiviešpatauja naktis.

Sniegas nebekrinta dulkių debesimis ir nebevirsta lavinomis — dabar jis kristalizuojasi labai plonomis snaigėmis, burtininkiškai sukinkytomis, ir jų gležnučiai dribsniai susilieja blankioje sutemoje, paskutiniems spinduliams gestant.

Staiga tolimi balsai pasiekia Andriaus budinčią klausą. Nelaimingasis atsistoja, sukaupęs visą dėmesį, ir vėl išgirsta tolimą žvygtelėjimą, keltišką ijuju, kuris tebėra išlikęs pas Kantabrijos jaunuolius. Gal piemenys, bebėgdami į slėnį, su vaikišku smarkumu dainuoja norėdami išgąsdinti baimę.

Ūmus ir nušvitęs Andrius skausmingais šauksmais atsiliepia į laukinį dainavimą ir nori bėgti nutolstančių balsų link, bet staiga atgiję vaikai neleidžia jam išeiti. Begalinis siaubas juos apglušina, pamačius tėvo ketinimą bėgti tuo metu, kai jie susmukę negali pajudėti ir kai prieblanda apakina kalnus panišku balčiu.

— Tėte, tėte! Neišeik, nepalik mūsų!

Apkabina jo kelius, o tuo tarpu susijaudinęs Andrius šaukiasi pagalbos. Ir joks žmogiškas balsas neatsiliepia į karštą šaukimą, jokia pagalba neatskuba per vienatvę. Gal klajoją balsai tebuvo jo iliuzija!

Staiga sušvelnėjęs vėjas suka į pietus ir, prieš užmigdamas etere, leidžia išgirsti Sachos skundą, gilų, kaip nenuraminamą raudą, ir perplėšia debesis, palikdamas atplaišą: dvi žvaigždės padangėje išsikiša susimąsčiusios pažiūrėti naktyje atgulusio sniego.

VIII

Išblanksta drumstas rytas apakinančioje peisažo šviesoje. Diena, pradėjusi mirti giliuose slėniuose, atgimsta viršūnėse, užtvindydama kalnyno apylinkes tuo metu, kai Rianzaras dar tebėra sutemų slėnis.

Andrius nežino, ar jis miegojo. Jo poelgiuose viešpatauja sapno netvarka, lunatiko žvilgsniu dairosi aplink save, tuo tarpu jo mintys slepiasi sąžinės tamsybėse.

Greitai jo širdis atgyja su giliu sielvartu, aštraus skausmo plėšoma. Ta beaštančioji diena su savo šviesa atneša dramos akivaizdumą, tragedijos žėrėjimą.

Tėvas nori savo kūnu sušildyti vaikus ir juos laiko prie savęs, nejudančius, nebylius. Jėzus atveria liepsnojančias savo akių žarijas, vieninteles, kas, atrodo, tebėra gyva jame. Serafinas laiko užmerktas blakstienas ir praveria burną, vargingai bealsuojančią. Pasilenkęs į juos pažiūrėti, žmogus jaučia norą verkti ir numirti. Ir nesistebėdamas girdi, kaip braška stogas po sniego svoriu. Neabejotinai luš. Tada nuo drebančio slenksčio žvalgo apledėjusią apylinkę su pražuvusiais takais ir pergyvena neaiškų jausmą, tarsi jis būtų iškišęs galvą į tylos pasaulį, susijungusį su amžinybe.

Žvilgsniu norėtų sulaužyti akiratį, nors vien tik regėjimu išeiti iš tos ramios ir amžinos ribos, kuri niekada nesibaigia.

Vėjas smarkėja ir lūšnelė vėl ima braškėti. Atrodo, kad debesys susiplėšys spindinčio šviesumo tolimam taške. Kitas staigus stogo sudrebėjimas priverčia Andrių vienu šuoliu išvesti vaikus iš pavojaus, nežinia kam. Juos palieka ten, ant leduoto kilimo ir susimąstęs laukia, kol sugrius žiemojimo lūšna.

Sugriuvimas, šaltis ir šviesa berniukus sujudina baisiu geluoniu. Pakyla kaip automatai, apsiblausę ir nesąmoningi, ir Jėzus vėl sugriūva.

Serafinas verkia peralkęs, išsigandęs, nusikamavęs, ir tėvas pakelia sukrintusį ant rankų, o kitam, šiurkščiai mostelėjęs, sako:

— Žingsniuok!

Bet kokia kryptim pasileidžia pakalnėn, pasitikėdamas savo nuovoka, o vaikysčias neseka paskui jį.

— Negaliu... negaliu! — šnabžda. — Taip pat ir aš esu pavargęs, o tu visą laiką neši Jėzų. Manęs tu nemyli!

Nepaguodžiama aimana tiesiai pataiko į Andriaus širdį ir jį kaltina nepergalimu polinkiu. Gal Jėzus tiek nekenčio, kiek jis bijo. Jau nebedega ir nebesiskundžia, jau nebešvilpia jo krūtinė. Tegu truputį pažingsniuoja. Švelniai jį pastato ir pakartoja:

— Žingsniuok!

Pakelia Serafiną, kuris dar tebeverkšlena:

— Tu manęs nemyli... nemyli!

Ir Jėzus svirdinėdamas žengia keletą žingsnių, sekdamas paskui juos. Bet tuoj sugriūva su kurčiu bildesiu, neištardamas nė žodžio.

Atskuba persigandęs tėvas ir, parklupęs šalia vaiko, pamato, kad ten yra mirtis, visų baisenybių karalienė.

— Jėzau!.. Jėzusiuk! — šaukia palaužtu iš skausmo balsu.

Ir vaikas, pasukęs veidą į dangų, nusijuokia aštriu ir pamišėlišku juoku, kuris atsimuša sniege ir nutolsta neišnykdamas. Paliovus juoktis, akimirkai jo siela žybteli jo vyzdžiuose, liūdna ir tyra, kaip žvakė, ir staiga užgesta, suvilgydama nebegyvo žvilgsnio krištolą.

(Bus daugiau)

Arūnui Ališauskui Lojolos univ. rektorius įteikia medalį.

GABUS JAUNUOLIS KANADOJE

Arūnas Ališauskas, Stasės ir Augustino Ališauskų sūnus, gimęs 1951 m., šiais metais baigė Montrealio Lojolos kolegijoje istorijos mokslus. Jis studijas baigė pirmuoju humanitariniam fakultete — magna cum laude pažymiu, dėlto jam buvo paskirtas generalinio gubernatoriaus medalis. Arūnas 1967 m. baigė Verdun katalikų gimnaziją pirmuoju mokiniu Quebeco provincijoje, laimėdamas ketveriems metams pilną stipendiją. Šį pavasarį iš 10,000 JAV ir Kanados studentų laimėjo Woodraw Wilson 3000 dol. stipendiją. Stipendijas gavo tik 300 studentų. Be to, John Hopkins universitetas Baltimorėje jam paskyrė 1700 dol. priedinę stipendiją, kuri leidžia jam nuo šio rudens pradėti studijuoti tame universitete ir ruoštis daktaratui.

Arūno Ališausko nuotraukas ir aprašymus įsidėjo didieji Montrealio dienraščiai — The Star, The Globe ir Mesenger. Universiteto leidinio viršelyje buvo įdėta jo nuotrauka ir platus aprašymas. Arūnas taip pat yra pasižymėjęs sporte, kaip futbolistas (buvęs komandos kapitonas) ir krepšininkas, keletą kartų dalyvavęs televizijoj gimnazijų varžybose.

A. Ališauskas yra baigęs sep tynerių metų lituanistinę mokyklą, trejų metų — aukštesniuosius lituanistinius kursus ir dvejų metų lituanistikos seminarą. Buvo aktyvus skautas ir tautinių šokių šokėjas. Yra baigęs sol. E. Kardelienės šešerių metų pianino studijas ir, buvusio Aušros Vartų par. kleb. kun. K. Pečkio globojamas, lankęs vienerius metus vargonų klasę. Vėliau dvejus metus vargoninkavo lietuvių parapijoj lietuviškose pamaldose.

Dabar tik linkėtina jam sėkmės aukštesnėse studijose ir rasti progos vėl įsijungti į lietuvišką darbą. **K.**

PARAPIJOS TARYBOS RINKIMAI

Šv. Vito katalikų parapija Jugoslavijoje pravedė pilnus laisvus demokratiškus rinkimus naujam parapijos komitetui iš 25 asmenų išrinkti. Pastebėtina, kad septyni komiteto nariai išrinkti iš jaunimo tarpo, pabrėžiant jaunimo reikšmę visame parapijos gyvenime ir veikime.

ŠACHMATŲ ŽINIOS

Praeitą savaitgalį įvykusios Chicagoje Šiaurės Amerikos lietuvių šachmatų pirmenybės, sutraukė 20 dalyvių iš keturių miestų: N. Yorko, Bostono, Clevelando ir Chicagos. Pirmenybes laimėjo, kaip ir buvo laukta, žymiausias mūsų meistras P. Tautvaišas, 4½ taško iš 5 galimų. Pustaškį jam nukabino bostonietis Algis Makaitis, paskutiniame rate, sužaidęs su Tautvaišu lygio mis. Antrą vietą pasidalijo K. Jakštas, K. Jankauskas, A. Jasaitis su Algiu Makaičiu, visi surinkę po 3½ taško. Toliau sekė E. Staknys, P. Šalkauskas ir A. Nasvytis su 3 taškais; K. Merkis, R. Fabijonas ir A. Šalkauskas po 2½; V. Karpuška, V. Narkevičius, A. Juška, A. Litvinas ir V. Kizlaitis po 2 tš.; R. Mikolaitis 1 ir V. Gramsas likęs be taško.

Pirmenybių laimėtojui P. Tautvaišui buvo įteiktas 100 dol. čekis (Justino Mackevičiaus dovana)! Keturiese pasidalinę antrą vietą gavo po 20 dol. Kitos dovanos buvo išdalintos paskirų klasių laimėtojams.

Po pirmenybių buvo sužaistas žaibo turnyras. Jį laimėjo taipogi Tautvaišas, surinkęs 17 tš. iš 20 galimų, tik su trim sulošęs lygiomis (prieš A. Zujų, V. Karpušką ir K. Merkį po 1:1) kitus jis įveikė po 2:0. Po Tautvaišo sekė A. Zujus ir K. Jankauskas, surinkę po 15 taškų ir K. Jakštas su 12 tš.

Pirmenybės vyko Romo Fabijono namuose (7244 So. Troy st.). Jis puikiai tvarkė ir įvykdė tas pirmenybes, o pirmenybių dalyvius labai rūpestingai globojo ponia Fabijonienė, savo dukros padedama. Už visą tai mielai Fabijonų šeimai priklauso nuoširdi mūsų šachmatininkų padėka.

Pačios pirmenybės praėjo kietose kovose, itin Jakšto - Tautvaišo susitikimas. Pirmenybių laimėtojas P. T. įrodė, kad jis tebėra vyraujantis lietuvių meistras šiame kontinente. Gaila, kad pirmenybėse nesimatė kitų mūsų meistrų: P. Vaitonio, V. Palčiausko, Škėmos, Žalio, tačiau džiugu, kad į šachmatų kovas grįžo iškilus ekspertas Kazys Jakštas.

Pirmenybėse buvo pasigesta simbolinės Lietuvos Laisvės Avilio pereinamosios dovanos, kuri buvo įsteigta a. a. dr. Bruno Kalvaičio ir prof. Igno Končiaus, ir įteikta Bostono lietuvių šachmatininkams 1959 metais, švenčiant jų veiklos dešimtmetį. Tą dovaną savo rankomis išdrožė buvęs Kauno universiteto fizikos profesorius Ignas Končius iš juodo ąžuolo gabalo, kuris buvo rastas giliai molyje Zarasų padangėje 1959 m. ir tais metais buvo atsiųstas prof. Končiui iš Lietuvos.

Dovanos sumanytojai norėjo labiau įprasminti šachmatininkų varžybas, duoti joms gilesnį, kilnesnį tikslą, kad varžybose vyrautų šūkis: "Mūsų jėgos tavo laisvei, brangioji Lietuva".

Dovanos laimėtojai — Lietuvos laisvės Avilio rikiai: Povilas Tautvaišas, laimėjęs dovaną 1961, 1969 ir 1971; Povilas Vaitonis, laimėjęs 1967 m. Clevelande.

Kazys Merkis

— Danijoje gyvena 114 lietuvių.

RADIO PROGRAMA

*

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujoj Anglijoj, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į: **Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvė, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. AN 8-0489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.**

Apsimoka skelbtis dienr. "Drauge", nes jo kainos visiems prieinamos, o skaitytojų skaičius yra toks didelis jog atneš geriausius rezultatus.

Most holiday cards talk about peace, goodwill, and joy. UNICEF cards do something about it.

You're going to buy holiday greeting cards anyway. So why not buy them from UNICEF?

UNICEF cards provide badly needed food, medicines, and school supplies for the children of more than 100 nations. Many of them were designed by the world's most famous artists as a gift to UNICEF. Which is one reason UNICEF cards cost no more than ordinary greeting cards.

This year, when you send greetings to a friend, send a little hope to a child.

For your free color brochure listing UNICEF card selections, write to:

UNICEF Greeting Cards, Dept. GC, 331 East 38th Street, New York, N.Y. 10016.

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS RADIO. STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TISYMAS. SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Kas tik turi gerą skonį, viską perka pas Lieponį!
LIEPONIS
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vakaro — Sekmadieniais uždaryta.

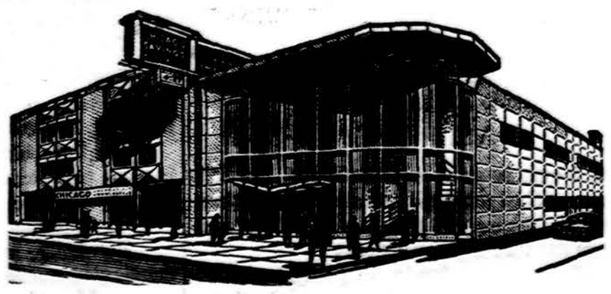

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR INVESTMENT — INSURED UP TO $20,000

★ AR JŪSŲ NAMAS YRA PER MAŽAS JŪSŲ ŠEIMAI?
★ AR JŪSŲ KROSNIS PASENO?
★ AR VASAROS KARŠČIAMS UŽEJUS NENORĖTUMĖT KVĖPUOTI GRYNU ŠALTU ORU?
★ CHICAGO TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖ duoda paskolas prieinamoms ir patogiomis išlygoms, $500.00 ir daugiau, bet kokiems namų pagerinimams. O gal jums reikalingi pinigai kitiems reikalams? Arba gal norite įsigyti nuosavą namą, jei iki šiol jo neturite ir jums nusibodo mokėti aukštas nuomas?

BET KOKIAIS FINANSINIAIS REIKALAIS KREIPKITĖS Į

Chicago Savings and Loan Assn.
PHILOMENA D. PAKEL, Pres.
6245 SO. WESTERN AVE. TEL. GR 6-7575
HOURS: Mon. 12 P.M. to 8 P.M. Tues 9 to 4. Thurs. and Friday 9 to 8. Sat. 9 to 12:30.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

1½ augšto apmuštas plytelėmis namas Marquette parko apylinkėj su 4½ ir 3½ kambariais ir 2 automobilių garažu parsiduoda už nepilna $20,000.00 kaina. Skambinkit **778-2892.**

2-ju aukštų mūr. — 2 butai po 5 kamb. Pilnas rūsys. Priešais Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažn. **865-8559** arba **TO 3-3996**

BRIGHTON PARKE. Maisto produktų ir mėsos krautuvė. Visi krautuvės įrengimai ir prekės, 2-ju aukštų namas, su 2-ju miegamu butu; ir 3-ju miegamų butu.

Taip pat 1-aukšto namas su krautuve ir 2-ju mieg. butų. Puiki proga lenkiškai ar lietuviškai kalbančiai šeimai. Savininkas dėl ligos nori eit pensijon. Kaina $47,000.

Philippe Bros. Realty — 358-1800

STASYS SULA
% INTERCONTINENTAL R. E.
PALMDALE, CALIFORNIA 93550
Namų tel. (213) 820-2925 West L.A
Pirkite žemę Palmdale, kur ruošiamas didžiausias pasauly aerodromas — iš savininkų, akrais ne sklypais!

MISCELLANEOUS

JUOZAS JURAITIS — Richmond Auto Service savinin. dėl sužeidimo laikinai uždarė savo garažą ir prašo klientus kreiptis į jo partnerį
PETE'S STANDARD SERVICE
59th Street & Western Avenue
Tel. 476-8646 ir GR 6-3134

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Gerų prekių didelis pasirinkimas Automobiliai, šaldytuvai, televizijos, doler. certifikatai, maistas, akordeonai.
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TELEF. WA 5-2787

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
J. BURNIS, Tel. RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
NEDZINSKAS 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

MOVING
ŠERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67th Place — WA 5-8063

COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai SERTIFIKATAI ir AUTOMOBILIAI
V. Valantinas

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai. prityrusių darbininkų Kainos nebrangios
3518-24 W. 63rd St., Chicago, Ill.
TEL — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas — Įvairių atstumų —
823 WEST 34th PLACE
Telef FRontier 6-1882

CONTRACTORS

REMONTUOJU MŪRĄ (Tuckpointing), STOGUS ir RINAS.
TELEF. RE 7-0425

Heating Contractor
Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning — į naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymui boilerius. Turiu ir leidimus dirbti mieste bei užmiesčiuose. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaičiavimas nemokamai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 S. Western, Chicago 9, Ill.
Telefonas VI 7-3447

REAL ESTATE

ČIA DOLERIS SAUGUS

4 butų gražus mūras ir 4 auto mūro garažas. Naujas gazu šildymas. Alumin. langai. Prie Maria High. $42,700.

Paveldėtas — 5½ kamb. didelis mūras. Kabinetų virtuvė. Naujas gazu šildymas. 40 p. lotas. 2 auto garažas. Geležinė tvora. Arti mūsų ofiso. $21,000.

Liuksus 2 butų 20 metų mūras. Radiant šildymas. Garažas. Puiki gatvė, blokas į pietus nuo parko. $41,000.

Sklypas — 30 pėdų. su garažu. Prie Marq. pko. $10,500.

Tvirti 2 mūrai greta ant platans sklypo, kas mėnesį duoda $1,400 pajamų. Central alyva šildymas. Daug priedų. Maži taksai. Už abu $47,900.

Kaip naujas 2-ju aukštų 8 butų mūras. $14,000 nuomos metams. Dabar pirkite už $76,600.

Sveikas medinis, modernus viduj, **graži gatvė, arti Maria H. dideliai** šeimai ir pajamoms, **platus sklypas. $18,600.**

9 kamb. mūras, patogi vieta, rami gatvė, arti parko. $18,950.

VALDIS REAL ESTATE
7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200

ŠIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, CL 4-7450
Tvarkingai patarnauja visais Real Estate reikalais. Be to čia veikia Notariatas, daromi ir liūdijami vertimai, užpildomi pilietybės pareiškimai ir įvairūs blankai.

Įvairūs draudimai, butų nuomavimas
BUD'S REAL ESTATE
BALYS BUDRAITIS
4307 So. Kedzie Ave., Chicago
TEL. — 254-5551
4936 W. 15 St., Cicero
TEL. 654-1202

2 po 4 kamb. mūr. Sklepas ir pastogė. Central. šild. Garažas. Brighton pko. centre.

2 po 5 kamb. medinis ir šalia tuščias sklypas. Central. šild. 41 ir Campbell.

Puikus bungalow. Įrengtas sklepas, garažas.

Tuoj galima užimti. Gera vieta. 77-ta prie California.

Maisto krautuvė ir 2 butai. Brighton pke.

3 butai ir biznio patalpa. Marquette pke.

Valgykla su namu ir visais įrengimais. Judri vieta.

Insurance — Income Tax
Notary Public
ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63rd St., 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų valdymas — Income Tax
Notariatas — Vertimai
APDRAUDŲ AGENTŪRA
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

Apdraudų Agentūra
Namų, Gyvybės, Sveikatos, Biznio, Automobilių, Patogios išsimokėjimo sąlygos
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

SAINT RITA
FRANCISCO near 63rd STREET
2-flat building. 5 room apt., gas heat, modernized. Full price $22,500.
GEISSLER CO., INC.
Phone — 434-3400

Hot Springs Arkansas parduodamas didelis 6 butų apstatytas namas, taip pat 2 apstatyti "duplex" ir 5 maš. garažas. Du sklypai kalnuose. Mokesčiai metams $336.00. Pajamų $640.00 per mėn. Kaina — $32,500. Kreiptis adr.: **L. Surprenant, 203 Cedar St., Hot Springs, Arkansas 71901.**
Tel. (501) 624-6988

Marquette parke parduodamas tuščias kampinis sklypas adr.: 7201 S. Fairfield Ave. Kaina $11,000. Skambinkite tel. 423-4366.

DĖMESIO!

Aloyzo Barono vaikams knygutė
DIENA PRIE EŽERO
yra pati geriausia dovana. Šioje puikiai **Nijolės Vedegytės Palubinskienės** spalvotais piešiniais iliustruotoje knygoje "Mėlynų karvelių" autorius paliečia šiuolaikinio miesto vaiko kyvenimą. Knyga visų recenzentų buvo labai šiltai sutikta. Įrišta į kietus viršelius. Tinka vaikams ligi 12 m. Jau dabar ją nupirkite savo pažįstamam vaikui dovanų. Kaina 3 dol. Gaunama **"Drauge".**

HELP WANTED — MOTERYS

COOKIE PACKER
DAYS
Excellent working conditions. Good company benefits. Apply —
MAURICE LENELL COOKIE CO.
4474 N. Harlem Avenue

EXPER'D HOUSEKEEPERS
For large nursing center in Niles. Excellent conditions and benefits.
Call Mr. Huddleston 966-9191
NILES MANOR NURSING CENTER
8333 Golf Rd., Niles, Ill.

WIRERS AND SOLDERERS
No exper'ce necessary, will train. Call or apply in person.
TRIPLE-E ELECTRONICS
1855 Janke Drive, Northbrook, Ill.
PHONE — 498-1160

HELP WANTED — VYRAI

Injection Molding Machine
MAINTENANCE
MEN
All shifts. Must be experienced
Top pay and benefits.
Apply in person only.
REPUBLIC MOULDING CORP.
6330 W. Touhy Avenue
Chicago, Illinois

Janitors & Oiling men
ALL THREE SHIFTS
Must be exper. Top pay & benefits. Apply in person only.
REPUBLIC MOULDING CORP.
6330 W. Touhy Avenue
Chicago, Illinois

LAUKO DARBAS
Gera proga vyrui turinčiam ūkio, apsodinimo, statybos ar panašiuose darbuose patyrimo. Nuolatinis pilno laiko darbas. Geras pradinis atlyginimas ir priedai.
Kreiptis į Mr. Kulp
ŠV. KAZIMIERO LIETUVIŲ KAPINĖSE
4401 W. 111th St. — Chicago

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuom. 5 kamb. butas
3-me aukšte. Bridgeporte.
Skambint 523-4109

ĮSIGYKITE DABAR!

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriai jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

"Drauge" galima gauti visokių vizitinių kortelių, atspausdintų įvairiom raidėm. Kainos visiems prieinamos Greitai atliekamas užsakymas.

Kreipkitės į "Draugo" spaustuvę visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti kiekvieną kartą.

HERMANNO SUDERMANNO
novelių rinkinys

Lietuvių apysakos

Pirmoji šio rinkinio novelė: "Kelionė į Tilžę" yra mums įdomi ne tik savo lietuvišku koloritu, bet kartu yra vienas labiausiai intriguojančių pasakojimų literatūroje.

"Lietuvių apysakas" išvertė V. Volertas, knygai aplanką padarė Marija Ambrozaitienė. **Lietuvių apysakų** kaina yra $3.00. Knyga gaunama DRAUGE ir pas platintojus.

Remkite tuos biznierius, kurie skelbiasi dienr. "Drauge".

* * *

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

JIE NUOŠIRDŽIAI SUSIRŪPINĘ

JURGIS JANUŠAITIS

Stovime naujųjų mokslo metų išvakarėse. Mokyklinio amžiaus vaikai sugrįš į mokyklas ir tęs mokslą toliau, kiti žengs pirmuosius žingsnius įvairiose mokyklose. Tačiau vienu iš svarbiųjų rūpesčių laiko jauni tėvai — ką darysime su priešmokyklinio amžiaus vaikučiais?

Į šį opų klausimą atsako Amerikos lietuvių Montessori draugijos Vaikų namelių vadovybė, direktoriai ir tų namelių vedėja, posėdžiaudami vaikų nameliuose rugpiūčio 26 d.

Direktoriai ir draugijos valdybą sudaro jauni, galima sakyti DP stovyklose Vokietijoje arba pirmaisiais atvykimo Amerikon metais gimę lietuviai, lietuvės, sukūrę lietuviškas šeimas.

Montessori Vaikų nameliai įsisteigė 1963 metais. Jų egzistencijai užtikrinti daug širdies, darbo ir sumanumo įdėjo Irena ir dr. Leonas Kriaučeliūnai, kurie Vaikų namelius globojo, jais rūpinosi, visokeriopai padėjo ir net iki šiol už namelius neima nuomos.

Vaikų namelių vedėjai D. Petrutytei išėjus dirbti pas amerikiečius, vedėjos pareigas šiais metais eis prityrusi pedagogė, gabi administratorė, Montessori metodų mokslus baigusi ir šiame darbe turinti gerą praktiką Janina Juknevičienė, jau prieš tai šiuose nameliuose dirbusi šešerius metus. Jai pagelbės iš ryto Mina Staniūnienė ir po pietų antroje pamainoje Ona Pankienė, taip pat šiame darbe turinčios patyrimo.

Jau iki šiol įsiregistravo per 30 vaikučių. Draugijos valdybos ir mokyklėlės vedėjos didžiausias noras, kad lietuviai tėveliai, turintieji priešmokyklinio amžiaus vaikučių, juos leistų į Montessori vaikų namelius, nes čia augančiam vaikui turi ypatingos reikšmės mokymo metodas, aplinka, ypač lietuviška aplinka. Ir mokslapinigiai nėra per aukšti — metams 400 dol. Vaikų nameliuose gali mokytis iki 40—50 vaikučių. Tad užpildykime šiais mokslo metais visas vietas.

Draugijos valdybai ir direktoriams rūpestį kelia, kaip šiuos namelius išlaikyti finansiškai. Tam tikslui planuojami įvairūs parengimai, madų parodos, vartotų daiktų išpardavimas, nes tėvų mokamų mokslapinigių toli gražu neužtenka Vaikų nameliams išlaikyti. Tenka pažymėti, kad Vaikų nameliai į mokyklas jau išleido per 8 metus virš 300 lietuvių vaikučių, kurie vėliau mokyklose gerai mokėsi, o ypač jiems išliko artima lietuvių kalba.

Pagalbos iš mūsų institucijų nesusilaukiama, išskyrus Švietimo tarybos ir LB apyl. Marquette Parko valdybos simbolinę paramą. O vis dėl to LB Švietimo taryba turėtų ir į Montessori vaikų namelius bei Varnas Montessori centro vaikų namelius atkreipti rimtą dėmesį, jais domėtis.

Gi į tėvelius — mažytis ir kuklus prašymas: atsiminkime savo vaikučius dabar, dar prieš pradedant lankyti mokyklas.

A. L. Montessori vaikų namelių 1971-72 metams valdybą sudaro: Adelė Izokaitienė — pirmininkė, Vytas Germanas — vicepirm., M. Bucelavičius, net trečiosios kartos Amerikos lietuvis — iždininkas, A. Vaičiulienė — sekr., J. Zygaitienė — ryš., N. Mackevičienė — parengimų vadovė ir A. Dapkus — korespondentas.

Reikia rankas švariai nusiplauti AL Montessori nameliuose.

A. A. ADV. JUOZAS C. PETERS

A. a. J. Peters

Kada čia spausdinama Juozo C. Peters - Petraičio nuotrauka buvo nutraukta rugpiūčio 16 d. jo gimtoje Chicagoje, niekas nemanė, kad šis taurus vyras bus po poros savaičių laidojamas. Peters-Petraitis staigiai mirė, gavęs širdies priepuolį, rugpiūčio 29 d. Altadena, Calif., kur ir buvo palaidotas.

Velionis Juozas su žmona Monika praleido keletą savaičių Chicagoje rugpiūčio mėnesį. Aplankė visas savo jaunystės brangias vietas, pasimatė su giminėmis ir draugais. Jis iš profesijos buvo advokatas ir per daugelį metų Californijoje ėjo teisėjo - referento pareigas.

Pradžios mokslą Juozas gavo Aušros Vartų parapijos mokykloj. Vėliau baigė St. Ignatius aukšt. mok. ir Lojolos universitetą, kur apie 1939-40 m. gavo advokato diplomą. Neužilgo po to, jis su žmona persikėlė į Californiją ir jau tapo amžini kalifornijiečiai. Ten jie taip pat susilaukė ir išaugino sūnus Robertą ir Richardą, kurie irgi yra baigę teisės mokslus.

Dar besimokydamas velionis Petraitis buvo veiklus lietuvių katalikų jaunimo eilėse ir apie 1938 m. buvo Lietuvos Vyčių Chicagos apskrities pirmininkas. Jo žmona (Žibaitė) taip pat yra kilusi iš tos pačios Aušros Vartų parapijos ir kartu su savo tada būsimu vyru, ir vėliau po vedybų, buvo veikli lietuvių katalikų jaunimo veikėja.

Petraitis buvo gimęs 1910 m. ir buvo pakrikštytas Aušros Vartų bažnyčioje, kur rugsėjo 2 d. buvo susirinkę jo čikagiškiai draugai išklausyti mišių už velionies sielą. Chicagoj bei apylinkėj gyvena velionio brolis ir sesuo.

K.

LIETUVIAI KENČIANČIOS BAŽNYČIOS KONGRESE

Koenigsteine Vakarų Vokietijoje, iškilmingomis pamaldomis ir baigiamuoju posėdžiu buvo užbaigtas 21-sis "Kenčiančios Bažnyčios" kongresas, kuriame dalyvavo apie 300 atstovų iš 26 tautų. Lietuviams šiame kongrese atstovavo aštuoni asmenys: Vakarų Europos lietuvių vyskupas dr. Antanas Deksnys, dr. Petras Karvelis, kunigai — Tėvas Alf. Bernatonis, kun. Dėdinas ir kun. Vacl. Šarka, dr. Grigaliūnas su žmona ir istorikė Rugytė iš Amerikos. Baigiamajame kongreso posėdyje buvo priimtos atitinkamos rezoliucijos, kuriuose viso pasaulio tikintieji kviečiami visu rimtumu kreipti dėmesį į pasaulyje plintančio ateizmo apraiškas ir priežastis. Niekas negali pamiršti ypatingai materialistinio ateizmo pavojus, kuriems reikia pasipriešinti gyva apaštalavimo dvasia ir giliu Bažnyčios socialinio mokslo pažinimu bei jo taikymu praktikoje. Rezoliucijoje ypatingai pabrėžiama, kad komunistų valdomuose kraštuose nėra tikrosios religinės laisvės. Tikintieji, kunigai ir vyskupai ten yra įvairiomis priemonėmis persekiojami ir negali laisvai naudotis pagrindinėmis žmogaus asmens teisėmis.

— 1972 m. prezidento rinkimuose galės balsuoti 139,563,000, kurie bus nuo 1968 m. sulaukę 18 m. ir balsuos pirmą kartą.

LATVIAI DŽIAUGIASI SENA BIBLIJA

Vokietis Ernsts Gliks (Glueck), gyvenęs 1652-1705 metais, talkinamas latvio K. B. Vitenio, išvertė Šv. Raštą į latvių kalbą. 1685 m. buvo išspausdintas Naujasis Testamentas, o 1690 m. išversta ir 1694 m. išspausdinta ir visa biblija. Šios biblijos laidos reikšmė ypač didelė literatūriniu bei filologiniu požiūriu. Šio leidinio egzemplioriai labai reti ir knyga mėgėjų visur ieškomi.

Neseniai vienose knygų varžytynėse Mainze, Vokietijoje, atsirado 1 egz. šios biblijos pirmosios laidos. Jį už 4600 vokiškų markių įsigijo olandas knygų mylėtojas Menno Herzberger. Iš jo šią knygą už 5600 markių nusipirko jaunas latvis daktaras Andris Kadegis jis gyvenąs New Jersey valstijoje, JAV-bėse. Latviai džiaugiasi, kad retos knygos egzempliorius yra latvių rankose. **Al. T-nas**

Nežiūrint tų skirtumų, visi esame dėkinti klebonui prel. J. Kučingiui už jo nuolatinį rūpinimąsi, kad vienintelė lietuviška bažnyčia būtų miela ir sava lietuviškai širdžiai. Esame dėkingi ir visiems tiems, kurie šiuos rūpesčius padeda įgyvendinti.

BG.

MOKYKLA PRADEDA DARBĄ

Santa Monicos lituanistinė mokykla darbą pradeda rugsėjo 18 d. 9 val. Jei atsiras pakankamai kandidatų, veiks ir devintasis skyrius. Visais mokyklos reikalais prašom kreiptis į mokyklos vedėją Algį Trasikį, telef. 394-1761 ar į tėvų komiteto pirmininką Vitalį Lembertą, tel. 451-9029.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Kenosha - Racine, Wis.

PLAČIAU PAMINĖSIM LIETUVIŲ BENDRUOMENĘ

LB Kenoshos - Racinos apyl. valdyba spalio 31 d. Šv. Petro parapijos salėj, 3100 - 23 srt. Kenosha, Wis., rengia LB dvidešimts metų, o nuo apyl. įsteigimo penkiolikos metų paminėjimą.

Paminėjimo pagrindinė tvarka tokia. Atsigaivinimui salė atidaryta nuo 1 val. p.p. Antrą val. iškilmingi pietūs, sukakčių paminėjimas, meninė dalis, įvairios srities mėgėjų talentų parodėlė. Tikimasi sulaukti aukštų pareigūnų iš LB Tarybos ir kitų vykdomųjų organų. Vietos ir apylinkės lietuvius rengėjai prašo susilaikyti nuo privačių ir oganizacinių pobūvių ir rezervuoti tą dieną LB didžiajam parengimui. J. B.

Los Angeles, Calif.

RESTAURUOTAS ŠV. KAZIMIERO BAŽNYČIOS ALTORIUS

Daromi pagal naujosios liturgijos reikalavimus pertvarkymai Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje baigėsi didžiojo altoriaus restauravimu. Padarytas didelis darbas, pareikalavęs daug rūpesčių, kūrybinių pastangų ir lėšų. Be abejo, visa šio pertvarkymo našta gulė ant klebono prel. Jono Kučingio pečių. Tą naštą darė pakeliąm parapiečių pritarimas ir parama.

Visas altoriaus restauravimo išlaidas apmokėjo Dana ir Juozas Mitkai, Elžbieta Šilinskaitė (dabar jau mirusi) ir Stella Polenskienė. Algis Žaliūnas paaukojo altoriaus fonui medžiagą. Visiškam stiliaus suvienodinimui daroma nauja sakykla ir aukų stalelis. Šių darbų fundatoriai: Elena ir Juozas Pažėros ir Dana ir Petras Domkai.

Visų darbų projektus padarė arch. Edmundas Arbas, o darbus vykdo Kazimieras Rakūnas.

Naujai restauruotą altorių pirmą kartą parapiečiai išvydo rugpiūčio 22 d. Padaryta daug pakeitimų. Pakeistas ir altoriaus didysis kryžius. Senasis kryžius padovanotas skautų stovyklavietei.

Naujasis altorius savo vieningu stiliumi, elegantiškomis linijomis ir lietuviškais elementais daro patrauklų įspūdį. Šviesiai raudonos spalvos fonas, gerai išryškina visas detales. Teko girdėti ir kitokių nuomonių: senasis altorius savo paprastumu ir ramiomis spalvomis daugiau tikęs sužadinti susikaupimo ir maldos nuotaikai, negu naujasis. Gal tai skirtingas skonis, o gal tik reakcija prieš bet kokias naujoves, kurios ne visų priimamos.

GĖLĖS

Vestuvėms, banketams, laidotuvėms ir kitokioms progoms

GUŽAUSKŲ

Beverly Hills Gėlinyčia

2443 W. 63rd Street, Chicago, Illinois

TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834

BRIGHTON

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HOME LOANS — INSURED SAVINGS

Serving the Lithuanian Community 57 years with personal attention.

4071 Archer Ave. (West of California Ave.)

Chicago, Illinois 60632 — Tel. LA 3-8248

A. + A.

ONA BARTKUS

PO TĖVAIS MACHEK

Gyv. 4427 S. Fairfield Ave.

Mirė rugs. 5 d., 1971 m., 2:55 v. r., sulaukus senatvės.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Rokiškio apskr., Žiobiškių par., Mociekių kaimo. Amerikoj išgyveno 60 metų.

Pasiliko dideliame nuliūdime duktė Frances Šidlukas, žentas William; du pusbroliai: Frank Machek, jo žmona ir šeima, Martynas Tijusas ir šeima; švogerka Salomėja Sidlauskas ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Priklausė Brighton Park Moterų Klubui.

Kūnas pašarvotas P. Bieliūno kopl., 4348 S. California. Laidotuvės įvyks treč., rugs. 8 d. iš kopl. 9:30 v. ryto bus atlydėta į Nekalto Prasidėjimo Švč. Marijos parap. bažnyčią, kurioj įvyks ged. pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Liet. Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines ir draugus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Duktė, žentas ir visi kiti giminės.

Laid. direkt. P. Bieliūnas, Telef. LA 3-3572.

A. + A.

ANTANINAI MARKUZIENEI

mirus,

jos sūnų Eugenijų Kučiną su šeima nuoširdžiai užjaučiame.

Elenora ir Pranas Sidzikauskai

Aldona ir Alvydas Kudirkai

A. + A.

ANTANINA MARKUZIENĖ

(po pirmu vyru Kučinienė; mergautinės pavardė Sidzikauskaitė)

Gyveno 6622 South Wood Street, Chicago, Illinois.

Mirė rugsėjo 5 d., 1971 m., 2:00 val. ryto sulaukus 72 m.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Šakių apskr., Šaudinės kaimo. Amerikoje išgyveno 21 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Eugenijus Kučinas su žmona Marija, 2 anūkai Rita ir Marius, vyras Pranas Markuža, broliai Vaclovas ir Pranas Sidzikauskai su šeimom, Lietuvoje seserys Bronė Vaičaitienė, mokytoja Ona Kaunienė ir brolis pulk. Vladas Sidzikauskas, švogerka Petronėlė Sidzikauskienė, švogeris Jonas Kaunas ir kiti giminės ir draugai.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St. Atsisveikinimas įvyks antrad., 7 val. vakare koplyčioje, o laidotuvės įvyks trečiad., rugsėjo 8 dieną iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parap. bažnyčią, kurioj įvyks ged. pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Liet. Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnus, anūkai, vyras, broliai, seserys, švogeris, švogerka.

Laid .direkt. Petkus ir Sūnus, Telef. 476-2345.

A. + A.

JOKŪBAS KARVELIS

Gyveno 328 Cherry Lane, Hobart, Indiana

Mirė šeštadienį, rugsėjo 4 d., sulaukęs 80 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje. (Anksčiau gyveno East Chicago, Ind.)

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Catherine, dukterys: Jacqueline Holzbgrebe, Patricia Moreton, Mary Barbara Todt su šeimomis, brolis Jonas su šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Rees Funeral Home, 600 W. Aldridge Road, Hobart, Indiana. Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugsėjo 8 dieną iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Brigitos parap. bažnyčią (Hobart, Ind.), kurioje įvyks gedulinpos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Liet. Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, dukterys, brolis ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Rees, Tel. AC (219) 942-2109.

DE PROFUNDIS

Muzika Vlado Jakubėno, žodžiai Bernardo Brazdžionio. Gaidos mišriam chorui su fortepiono ar vargonų pritarimu. Kūrinys išleistas Stasio Šalkausko 25 metų mirties sukakčiai paminėti. Kaina $1.00 gaunama DRAUGE. Illinois gyventojai prašomi pridėti 5 proc mokesčiams.

PLATINKITE "DRAUGĄ".

BALIO SRUOGOS "RADVILA PERKŪNAS"

(Antroji laida)

Muzikalinė drama, vaizduojanti Radvilų ir Katkų (Chodkevičių) santykius ir tarpusavio kovas 17 a. pradžioje. Dėl patriotinio ir aiškiai antirusiško turinio šis veikalas netilpo Balio Sruogos raštuose, išleistuose Lietuvoje. Išleido Terra. tiražas — 500 egz., 1970 m. Kaina — 4.00 dol.

Užsakymus siųskite:

"DRAUGAS"

4545 West 63rd St., Chicago, Illinois 60629

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktoriai

Trys Moderniškos Koplyčios

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

MAZEIKA & EVANS

FUNERAL HOME

THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. GRovehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE — Tel. VIrginia 7-6672

2424 W. 69th STREET — Tel. REpublic 7-1218

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. — Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. — Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET — Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. — Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. — Tel. OLympic 2-1003

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

649 East 162nd Street, South Holland

10821 South Michigan Avenue, Chicago

TEL. — CO 4-2228

Perskaitę Draugą, duokite kitiems pasiskaityti.

APLINK MUS

× **Redaktorius kun. dr. J. Prunskis** išvyko trijų savaičių atostogų. Į redakciją grįš rugsjo 27 d.

× **Inž. Kęstutis Miklas,** Batuno pirmininkas, pasinaudodamas atostogomis, aplankė didesniąsias lietuvių vietoves Kanadoje ir JAVse ir su kitais visuomeninių organizacijų atstovais pasitarė aktualiaisiais lietuviškos veiklos klausimais. Būdamas Chicagoje, rugsėjo 3 aplankė "Draugo" redakciją ir pasikalbėjo spaudos ir informacijos reikalais.

× **Melanija ir Aleksas Maskoliūnai,** iki šiol gyvenę Marquette Parke, Chicagoje, prieš porą savaišių išsikėlė į Kaliforniją, kur nuo seniau gyvena jų vyresnioji duktė su šeima. Šiuo metu jie yra apsigyvenę netoli Los Angeles, vėliau žada įsikurti Santa Monicoje, Calif.

× **Julius Pakalka,** Chicagos Alto pirmininkas, gavo rugpiūčio 12 d. datuotą laišką iš Valstybės departamentao, kurio nuo rašas pasiekė ir mūsų redakciją. Šiame rašte valstybės pareigūnas William Blair prez. Nixono vardu dėkoja už birželio 13 d. pasiųstą rezoliuciją valstybės prez. Nixonui. Į laišką, iškeliantį pavergtos Lietuvos reikalus, valstybės pareigūnas atsako, kad JAV remia Baltijos tautų apsisprendimą ir niekada nepripažino Sovietų okupacijos. Taip pat tame rašte pažymima, kad Lietuvos okupacijos reikalų kėlimas Jungtinėse Tautose nebūtų prasmingas ir neduotų reikiamų rezultatų.

× **Cicero Aukšt. lit. mokykla** mokslo metus pradės rugsėjo 11 d. 9 val. ryto. Šv. Antano parapijos bažnyčioje pamaldomis, kurių metu pamokslą pasakys mokyklos direktorius kun. dr. A. Juška. Po pamaldų salėje įvyks mokinių registracija, trumpa meninė programa, vietos jaunimo organizacijų atstovų sveikinimai, mokytojų, mokinių ir tėvelių susipažinimas prie kavutės. Po to bus mokytojų tarybos posėdis. Kviečiame mokytojus, tėvelius ir visus mokykla besirūpinančius gausiai dalyvauti ir savo atsilankymu pagerbti mūsų tautinio išsilaikymo pastangas.

× **Buv. Lietuvos Policijos tarnautojų** klubas "Krivulė" rugsėjo 18 d. 7:30 v. v. B. Pakšto svetainėje ruošia rudeninį banketą.

× **Į Lietuviškos knygos** klubą įstojo M. Jasutienė iš Long Beach, Ca., Edmundas Kybartas iš Santa Monica, Ca., dr. Petras Mačiulis iš Palo Alto Ca., Teofilė Mickevičienė iš Los Angeles, Ca., V. Pažiūra iš Anaheim, Ca., ir kun. Teofilis Palis iš Pittsburg, Ca.

× **Juozas Kazakevičius** iš Fullerton, California, įstojo nariu į Liet. knygos klubą.

× **Tauragės Klubas kviečia visus atsilankyti į gegužinę** rugsėjo 12 dieną, O. Bruzgulienės darže, prie Liet. Tautinių kapinių. Bus gardūs valgiai ir gėrimai. Gros geras K. Ramanausko orkestras. Pradžia 12 val. (pr.)

× **Hot Springs, Arkansas,** parduodami pigūs žemės sklypai geromis išsimokėjimo sąlygomis. Skambinti: **Vytas Kasniūnas, jr., 986-1500** arba **594-6862.** (Sk.)

× **Reikalingas darbininkas dirbti ūkyje,** Brodhead Wisconsin prie Beloit. Skambinkit — **LU 2-1666.** (Pr.)

× **Sen. Frank Savickas** išrinktas nariu į Ispaniškai kalbančių žmonių studijų komisiją. Senatorius pastebėjo, kad ispaniškai kalbą žmonės mūsų visuomenėje esanti užmiršta grupė. Komisija tirs įvairias problemas ispaniškai kalbančių piliečių, kurių Illinois valstijoje yra daugiau 450,000.

× **Organizacijų ir kultūrinių sambūrių** vadovybės, kurios bendradarbiauja su Pedagoginio Lituanistikos instituto studentais, tą bendradarbiavimą yra prašomos planuoti taip, kad jis nesikryžiuotų su pagrindiniu instituto darbu, vykstančiu šeštadieniais nuo 9 val. ryto ligi 2 val. p. p. Todėl PL institutas būtų labai patenkintas, jei į mokyklinį darbą šiais mokslo metais nebejsipainiotų nedarnos, kokia kartais darbų susikryžiavimo įsipainiodavo anksčiau.

× **Cicero Šv. Antano parap.** bažnyčioj rugsėjo 8 d., trečiadienį, 7 v. v. bus atnašaujamos šv. Mišios už Lietuvą. Laisvoje Lietuvoje rugsėjo 8 diena buvo religinė ir tautinė šventė. Ji buvo metinis ir viešas visos tautos pareiškimas pagarbos ir pasitikėjimo šv. Marijai. Tai dienai iš visos Lietuvos minios rinkdavosi į Šiluvą. Cicero lietuviai kviečiami gausiai atsilankyti į pamaldas.

× **Dr. Z. Smilga** su žmona dalyvavo kaip svečiai McCormick Pl,, kur buvo 25,000 svečių ir kur kalbėjo prez. R. Nixonas. Prieš porą savaičių Smilgai taip pat dalyvavo Chicagos simfoninio orkestro dirigentų išleistuvėse į Europą.

× **Marijos aukšt. mok.** motinų klubo susirinkimas įvyks rugsėjo 19 d. 2:30 val. p. p. mokyklos kavinėje. Bus įvesdinta nauja valdyba. Pirmininke išrinkta Dorothy Kolnik, 7343 S. California, kitos valdybos narės: Rita Leamy, Gladys Kaminski, Irene Warzacha, Jean Kies, Marian Maier, Agatha Foley, Mary Bogus, Celia Bonk, Marge Hofbauer, Sabina Misunas, Helen Moore, Maria Halflinger, Frances Chernak, Lorrine Frisbie, Audrey Padella, Lee Henry, Stephanie Klora, Henrietta Lumpp, Eleonor Mega, Josephine Pieczara, Loretto Pozniak, Madeline Walters Moderatore yra ses. Reparata ir jos asistentės seselė Viatora ir ses. M. Antonilla.

× **ALRK Federacija** organizuoja viešą procesiją lauke, Šiluvos Marijos atlaidų proga. Visos lietuvių organizacijos ir pavieniai susirinks 1:30 val. p. p. Marijos aukšt. mokyklos kieme, sekmad., rugsėjo 12 d.

× **Jau galima užrašyti vaikus** į lietuvišką Montessori metodu vedamą darželį. Mokslo pradžia rugsėjo 8 d. Veiks rytinė ir popietinė klasė. Namelių adresas **2743 W. 69 St., Chicago.** Tel. **476-4999** arba **GR 6-6949.** Registracija rugsėjo 7 d. (pr.)

Chicagos žinios

PAKAKS KURO VISIEMS

Kuro — anglių, alyvos ir dujų pristatytojai Chicagos gyventojams tvirtina, kad šią žiemą galės visi gyventi šiltai, nes kuro atsargos pakankamos. Peoples Gas kompanija buvo besirūpinanti, kad turės nutraukti dujų tiekimą didžiosioms įmonėms, kaip pvz. Western Electric kompanijai, sausio ir vasario mėnesiais.

AUTOMOBILIAI IR TARŠA

Chicagoje iš 1,628 patikrintų automobilių, kaip skelbia kovai su džiova institutas, 57% neturėjo švarai palaikyti minimalių reikalavimų, jie leido perdaug dūmų. Taip skelbia Tuberkuliozijos instituto direktorius John Egdorf. Mašinos buvo patikrintos prekybos didžiųjų krautuvių centruose, savininkams savarankiškai leidžiant.

CHICAGOS GAISRĄ VAIZDUOJANTI PARODA

Chicagos miesto viešojoj bibliotekoj, 78 E. Washington st., ryšium su spalio 8 d. minima sukaktimi, nuo prieš šimtą metų įvykusio gaisro, atidaryta paroda. Išstatyta įvairių nuotraukų, rodančių gaisrą, miestą prieš gaisrą ir po gaisro. Paroda atidaryta jau rugsėjo 3 d.

KOVON PRIEŠ NARKOTIKŲ SPEKULIANTUS

Vakarinėje Chicagos dalyje ketvirtadienį susiorganizavo keturios studentų ir buvusių karių grupės, kurios imsis kovos prieš narkotikų spekuliantus jų apylinkėje.

DAUG IŠVAŽIAVIMŲ

Motorų klubo apskaičiavimu ilgąjį Darbo dienos savaitgalį net 1,750,000 čikagiečių buvo išvykę iš miesto.

AUGA CHICAGOS UOSTAI

Prekių pervežimais Chicagos uostais liepos mėnesį padidėjo 42% ir pasiekė 607,610 tonų.

× **Nuoširdūs skaitytojai** negali užmiršti "Draugo", nes jis kasdien juos lanko. Mūsų spaudos pastangas aukomis parėmė: po 3 dol. — M. Krikščiūnienė, K. Bartys, A. Darbutas, Sophia Poknis, A. Dovydaitis; 2 dol. — E. Barškėtis. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Aukos lengvina spaudos darbą** ir patikrina dienraščio išlaikymą. Už tat skaitytojai "Draugą" remia. Aukojo: po 3 dol. — A. Pavielka, Vc. Keršys, Z. Kasiulynas; po 1 dol. — Anna Antononis, M. Prišmantas, V. Sakalauskas. Dėkui.

× **Dr. V. V. Budzeika,** Arlington Heights, Ill., siųsdamas prenumeratos mokestį pridėjo 10 dol. auką "Draugui" stiprinti. Labai ačiū.

× **Dariaus ir Girėno** šeštadieninė lituanistinė mokykla pasižymi pažangumu. Įvairi programa, gegužinės, filmai ir parengimai patraukia vaikus prie lietuviško žodžio ir savų tradicijų. Registracija bus rugsėjo 11 d., 9 val. Nightingale Elementary School, 53 ir Rockwell.

Jūratės ir Kastyčio operos fondo valdyba: Vytautas Radžius, žurn. Vladas Būtėnas, inž. Kazys Oželis, solistė Prudencija Bičkienė, fondo pirmininkė Marija Rudienė, dr. Vytautas Tauras, muzikė Alice Stephens ir solistas Stasys Baras. Trūksta inž. Jono Jurkūno ir muzikų: Alekso Kučiūno ir Jono Zdaniaus. Fondo valdyba stovi prie Jūratės ir Kastyčio vitražo, kuris yra Marijos ir Antano Rudžių namuose.
Nuotr. V. Noreikos

IŠ ARTI IR TOLI

PERU

— **Lietuvaitė misionierė** Marija Širdies Jėzaus rašo: "Liepos 26 d. 9 v. vakare čia, Requenoj ir aplylinkėse, turėjom didelį žemės drebėjimą be jokių aukų ir nuostolių. Tikrai buvo baisu. Visos seselės buvome drauge rekreacijoj ir atrodė, kad mūsų namas grius. Visos išbėgom laukan, kaip ir visi kiti gyventojai. Pirmas kartas taip smarkiai žemė drebėjo. Niekad niekas neprisimena, kad čia žemė drebėtų. Nors čia ir nebuvo aukų, bet šiaurės Peru griuvo keli namai, vienas žmogus buvo sunkiai sužeistas ir mirė ligoninėj.

Kaip visad, didelis maisto trūkumas. Dabar karts nuo karto mums atsiunčia maisto iš Huaraz, kur pernai buvo tas didelis žemės drebėjimas. Mat, ten atsiuntė visos valstybės ir iki dabar dar to maisto nesuvartojo, siunčia, kur tikrai trūksta.

J. A. VALSTYBĖSE

— **Kristina Šipailaitė,** Rochester, N. Y., neseniai baigė gailestingų seserų mokyklą ir šiuo metu dirba, kaip gail. sesuo, St. Mary's ligoninėje, Rochesteryje. Tai viena iš veikliausių jaunosios kartos lietuvaičių. Dainuoja vietos LB-nės chore, šoka tautinius šokius. Priklauso ateitininkų, skautų ir kitoms organizacijoms.

ŠVEDIJOJ

— **Prof. Birgen Norman,** švedų archeologas ir vienas iš energingiausių kovotojų dėl pavergtų tautų išlaisvinimo, mirė Stockholme rugp. 22 d., sulaukęs 82 m. amžiaus. Palaidotas rugp. 30 d. Profesoriavo Uppsalos ir Tartu (Estijoje) universitetuose, parodydamas daug simpatijų Baltijos ir Skandinavijos valstybėms. 1938 - 1954 m. buvo Švedų nacionalinio istorijos muziejaus direktorius, vadovavo eilei archeologinių kasinėjimų ne tik Švedijoje, bet ir visose trijose Baltijos valstybėse. Yra paskelbęs apie 300 studijinių darbų. Parašė eilę straipsnių ir brošiūrų, ginančių Lietuvos, Latvijos, Estijos laisvę. Per 28 paskutinius metus buvo Baltijos komiteto pirmininkas, garbės narys Baltijos humanitarinės sąjungos ir visos eilės Baltijos organizacijų. Jis buvo įsteigėjas ir pirmas pirmininkas Mare Balticum draugijos. Iki 1967 m. jis vadovavo įtakingam politinių diskusijų klubui, vadinamam Naujas antradienio klubas. Taip pat buvo Pasaulio antikomunistinės lygos švedų skyriaus garbės pirmininkas bei Tarptautinio komiteto krikščionių kultūrai ginti garbės pirmininkas.

DIDŽ. BRITANIJOJ

— **Paminėtos Domo Dainausko sukaktuvės.** Rugpiūčio 28 d. Manchesterio lietuviai surengė Domo Dainausko 65 metų paminėjimas. Manchesterio skautų tėvų komiteto pirmininkas Vladas Bernatavičius pakviesti D.L.S. skyriaus pirm. supažindinti minėjimo dalyvius su D. Dainausko asmenybe. A. Jaloveckas pristatė jo asmenybę, kaip mokytojo, skauto, Didžiosios Brit. LB tarybos sekretoriaus. Baigdamas pareiškė, kad be D. Dainausko nebūtų ir Manchesterio lietuvių kolonijos. Po kalbos buvusieji mokiniai jam įteikė padėkos lapą. Didžiosios Britanijos LB krašto valdybos pirm. S. Kasparas kalbėjo, kad malonu turėti savo tarpe tokių visuomenininkų, kurie nežiūrint savo amžiaus veža tą lietuvybės vežimą. Sveikino kun. V. Kamaitis, A. Jakimavičius, Albinas Stankevičius Manchesterio Lietuvių namų klubo, kun. A. Putce lietuvių evangelikų vardu, K. Murauskas L. V. S. Ramovės vardu, D. Banaitis Rochdales lietuvių, sveikino Moterų dr. vardu Ona Dainauskienė. Šiaurės Anglijos Lietuvių biuletenio ir kultūros būrelio — L. Puras, Eccles miesto tarybos narys F. Lee, V. Ignaitis, rašyt. R. Spalis. Raštu sveikino D.B.L.S. ir LNB vardu pirmininkas J. Alkis, J. Vilčinskai iš Londono, skautininkas Bronius Zinkus su šeima.

VOKIETIJOJ

— **Vokietijos lietuvių bendruomenės** tarybos rinkimai įvyks š. m. lapkričio 23 d. Į Vokietijos lietuvių bendruomenės tarybą siūlomų kandidatų sąrašai privalo būti Rinkimų komisijai atsiųsti ne vėliau, kaip iki š. m. rugsėjo 16 d. VLB tarybon renkama penkiolika narių trejiems metams.

— **Susiorganizavo skautai vyčiai,** 29 Romuvos skautai vyčiai įkūrė dr. Vydūno vardo būrelį, kurio vadu išrinktas s. v. v. sl. Petras Veršelis. Jo iniciatyva šis būrelis ir buvo suorganizuotas.

— **A. a. Steponas Tomkus,** diplomuotas teisininkas, po ilgos ir sunkios ligos mirė rugpiūčio 10. Buvo gimęs 1910 spalio 5, Šiauliuose. Velionį slaugiusi gail. sesuo Melanie Lehmann tarp kitko rašo: "Tai buvo pavyzdingas, savo kraštą mylįs žmogus. Daug kentėjo, būdamas toli nuo tėvynės. Neturėjo jokių žinių apie artimuosius. Palaidotas krikščioniškai Donauworth kapinėse. Kalbą prie kapo pasakė lietuvis kunigas.

— **Romuvoje** nuo liepos 25 iki rugpiūčio 15 vyko vaikų stovykla. Ją suorganizavo VLB Tarybos referentas vaikų reikalams tėv. A. Bernatonis ir VLB valdybos pakviestas mokyt. A. Palavinskas, talkinamas mokyt. R. Baliulio bei E. Baliulienės ir D. Brusokaitės - Berruer iš Prancūzijos. Vaikus prižiūrėjo, įvairių žaidimų bei dainų ir tautinių šokių mokė moksleiviai P. Dauknys, V. Poškaitis, P. Urbanas, studentai — Ang. Gaidelytė iš Hamburgo, dvi Aldonos — Dabrilaitė ir Rygelytė — iš JAV-bių, P. Kolyčius iš Kanados ir M. Čeginskaitė iš Švedijos. Medicinine priežiūra rūpinosi gail. sesuo M. Palavinskienė, religinį patarnavimą teikė kun. J. Dėdinas, tėv. A. Bernatonis ir kun. J. H. Šulcas. Gerą ir skanų maistą gamino trys virėjos, vadovaujamos O. Bartusevičienės, senj. Stovyklavo apie 60 lietuvių šeimų vaikų iš Vokietijos, Prancūzijos, Švedijos ir Belgijos.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

— **Jūrų muziejus** steigiamas Klaipėdoje. Laikinai jis prisiglaudęs nedideliame namelyje Montės gatvėje. Kaupiami pirmieji eksponatai ir 1974 m. numatoma muziejų atidaryti. Muziejaus steigimu rūpinasi Petras Lapė ir Zigmas Norbutas. Muziejaus direktorium paskirtas Aloyzas Každailis. Ruošiami senų laivų maketai. Būsią atkurti ir kai kurie seni laivai. Dedamos pastangos muziejų įkurdinti buv. Kopgalio tvirtovės patalpose bei rajone, nes šios patalpos jau gautos.

— **Mangutai,** pokario metais iš Rusijos atvežti ir okup. Lietuvoje įkurdinti žvėreliai, smarkiai įsiveisė miškuose ir daro didelę žalą visai mūsų faunai. Jie naikina kiškius, antis, tetervinus, kurapkas, mažesnius žvėrelius, o kartais net stirniukus papiauna. Beveik nesą priemonių juos sugauti ar sumedžioti.

— **Laukinių žvėrių** okup. Lietuvos teritorijoje skelbiami toki skaičiai (pagal 1971 m. skaičiavimo duomeninis): **Briedžių — 8400, tauriųjų elnių — 1850, dėmėtojų elnių — 64, danielių— 250, stirnų — 44,000, šernų — 12,000, bebrų — 5900, vilkų — 65, pilkųjų kiškių — 222,500, baltųjų kiškių — 6600, lapių — 14,000, lūšių — 160, barsukų — 8,700, voverių — 26,000, kiaunių — 8,000, ūdrų — 2,900, ondafrų — 8,400.**

— **Durpynų okup. Lietuvoje yra 330,000 hektarų. Geologiniai durpių ištekliai sudaro 5300 milijonų kūbinių metrų.** Aukštutinio tipo durpynų yra 27 procentai bendro durpynų ploto. Jių apima 40 proc. geologinių durpių išteklių. Paskutiniu metu durpės smarkiai kasamos ir naudojamos kurui.

— **Filmą apie Tadą Blindą** ruošia okup. Lietuvos televizija. Ji būsianti dviejų dalių. Vadinsis "Bivainių girios karalius". Režisuoja Balys Bratkauskas, Blindą vaidins aktorius Vyt. Tomkus. Atrodo, kad plėšikas Blinda bus sutarybintas...

— **Knyga apie Kazimierą Semenovičių** ir jo veikalą "Didysis artilerijos menas" I dalis, 65 pusl. buvo išversta iš lotynų kalbos į rusų kalbą ir išleista okup. Lietuvoje. Šis veikalas buvo parašytas XVII a. ir išleistas Vakarų Europoje įvairiomis kalbomis keliais leidiniais. K. Semenovičius laikomas vienas pirmųjų artilerijos ir raketinio meno pirmtakūnų. Leidinys iliustruotas brėžiniais ir raižiniais.

— **Skuodo miestas** ateinančių metų gegužės mėnesį minės savo 400 metų sukaktį. Šia proga ruošiamasi išleisti specialų leidinį apie miesto praeitį ir dabartį. Bus suruošta dainų, tautinių šokių ir sporto šventės.

— **Vadovėlių mokykloms** trūkumas keliamas okup. Lietuvos spaudoje ryšium su mokslo metų pradžia. Nurodoma, kad eilė mokyklų negauna jiems reikalingo vadovėlių skaičiaus. Pedagoginė leidykla jų kiek reikiant neatspausdinanti dėl popieriaus trūkumo, nes daug popieriaus iš Lietuvos išgabena okupantai.

Šiametinėj Lietuvių fronto bičiulių stovykloj Dainavoj. Iš k. į d.: rež. P. Maželis, dail: O: Baužienė, N: Baronienė, LF bičiulių pirm. Juozas Mikonis, J. Baužys, dail. N. Palubinskienė, dail. M. Ambrozaitienė, dr. V. Majauskas.
Nuotr. dr. K. Ambrozaičio

5% to 5¾%
INTEREST ON SAVINGS CERTIFICATES
Member Federal Reserve System
Member Federal Deposit Insurance Corp.
Marquette National Bank
63rd and Western Avenue
GRovehill 6-5100
Free parking Open Thursday night. Open Saturday 'til 2 p.m.